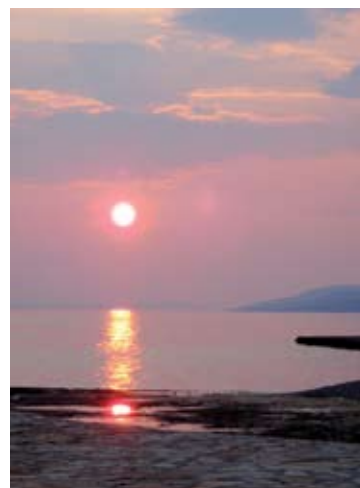

Mi o sebi

Glasilo Društva upokojencev Škofja Loka št. 5 letnik II september 2008

NAŠE PRVO
LETOVANJE

4

Foto AŠ

4 Na obisku pri predsedniku države
V spomin Janezu Liechteneckerju

5 Minister Karl Erjavec na obisku v Škofji Loki

6 Okrogla miza o medgeneracijskem sodelovanju

10 Spoznajte poverjenico Tončko Langerholc

11 Pogovor z vodjo U3 ob 4. obletnici delovanja

13 Marija Verčič Valentine »rada hodi v šolo«

14 Iz zakladov naše knjižnice

15 Predstavitev vsebine posameznih študijskih
krožkov, novosti, mentorji 3U

18 Še bomo peli

19 Obujamo staro ljudsko pesem

20 Naš trubadur Albin Gaber

21 Dolgo, dolgo življenje – 90 let Alojzije Križnar

22 Dolgo, dolgo življenje – 90 let Anice Križaj

23 Upokojenci radi plavajo

24 Naši kegljači vse boljši

26 Reportaža s srečanja upokojencev Gorenjske

27 Utrinki z letovanja v Paklenici
Obisk čeških upokojencev

28 Prvi piknik DU Škofja Loka

29 Filatelija

31 Potovanje upokojencev po Škotski

33 Vaše vrstice

34 Projekt starejši za starejše – Naši prvi koraki

35 Koristne informacije

36 Fotogalerija

Nevenka Mandić

Zlata Ramovš

Osební arhiv

Saša

Marta Satler

Naslednja številka glasila bo izšla
12. decembra 2008.

Fotografije na naslovnici:
Franc Dolenc, Ivan Likar in Zlata Ramovš

PROSTOVOLJSTVO

Jelka Mlakar

Kaj boste počeli po upokojitvi? Med odgovori vse pogosteje slišimo: »Prostovoljec bom«. Vendar pa se v to odločitev vrine tudi pomislek, ali sem sposoben za tako delo. V Slovenski filantropiji, ki je nekakšen center za spodbujanje, razvijanje in promocijo prostovoljstva, odgovarjajo, da prostovoljno delo lahko opravlja vsak glede na zdravje, starost in psihične zmogljivosti. Prostovoljno delo pozitivno vpliva na človeka, ki ga izvaja, in na tistega, ki pomoč potrebuje. Marsikdo se bo vprašal, zakaj se zadnja leta toliko govori o prostovoljstvu, ko pa je ta dejavnost vendar že mnogo starejša, če omenimo samo gasilce, Rdeči križ, Karitas in različna društva. Res je, prostovoljno delo je staro toliko, kot je staro človeštvo. Ljudje smo si med seboj vedno pomagali v stiski, pa čeprav v knjigah veliko beremo o nevoščljivosti in podobnih grdih človeških lastnostih. Vendar pa je prostovoljsko delo za razliko od prostovoljnega organizirano, vodeno in zahteva tudi krajše usposabljanje.

Podatki kažejo, da se za prostovoljstvo odloča veliko več žensk kot moških, zlasti v upokojenskih letih. Med mladimi, predvsem tistimi, ki še študirajo, je ta slika nekoliko drugačna, ker izkušnje, ki jih pridobivajo, s pridom uporabljajo v svojem kasnejšem poklicnem življenju. Da imajo ženske za prostovoljno delo več časa in da imajo prirojen čut za sočloveka, ne bo povsem držalo. Razlogi so verjetno drugje, tudi v pogumu in vztrajnosti, ki sta potrebna za to. Nekaj podobnega ugotavljamo tudi pri obiskovanju študijskih krožkov na naši Univerzi za tretje življenjsko obdobje, kjer je moških le za vzorec.

Starejšim, ki so pripravljeni na nova učenja in znanja, novo pridobljene vloge omogočajo, da so koristni tudi širše. Delajo v muzejih, bolnišnicah in podjetjih, delujejo v človekoljubnih, športnih, kulturnih in upokojenskih društvih. Njihovo znanje in pomoč sta neprecenljiva in nikoli ne prideta prepozno. O dveh projektih, ki jih izvajamo na kulturnem in socialnem področju, pišemo tudi v tej številki našega glasila.

Za muzejske zbirke v Loškem muzeju in za zbirko slik Loška krajina v podobah zapisana v galeriji skrbi enajst prostovoljcev, v zadnjem času pa so nekateri prisotni tudi v Škoparjevi hiši na grajskem vrtu. Letos smo začeli v Društvu upokojencev Škofja Loka izvajati tudi projekt »Starejši za višjo kakovost življenja doma«.

Možnosti, da izberete svojo prostovoljsko vlogo, je veliko, med njimi tudi današnje vabilo Sožitja, društva za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, da postanete spremljevalci njihovih članov na letovanju in seminarjih.

Vam je všeč misel, da je prostovoljno delo predvsem nagrada samemu sebi? Meni je.

Mi o sebi - september 2008

Izdajatelj:

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel. (04) 512 06 64

e-pošta: drustvo.upokojencev@siol.net

Odgovorna urednica:

Jelka Mlakar

Stalne sodelavke:

Borjana Koželj, Jožica Kovič, Marinka

Logar,

Marinka Mesec, Maruša Mohorič,

Nadja Podgoršek, Mana Veble Grum

Lektorica:

Marija Draškovič

Oblikovanje:

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije:

Zlata Ramovš

Tisk:

GTO Košir d.o.o.

Naklada: 2500 izvodov

Posamezni izvod stane 1,00 EUR.

Za člane Društva upokojencev je brezplačen.

ISSN 1855-0975

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1

4220 Škofja Loka

Tel. tajništvo: (04) 512 06 64

Tel. blagajne: (04) 512 63 08

Fax: (04) 512 63 09

Uradne ure: sredi in petek od 8. do 12. ure

OBISK PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE

Borjana Koželj

Organizacija Mladinski svet Slovenije vsako leto izpelje natečaj za najprostovoljko/prostovoljca in najprostovoljski projekt. Pokrovitelja letošnje zaključne prireditve sta bila predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk in gospa Barbara Miklič Türk. Potekala je v Vili Podrožnik, 18. junija 2008.

Prejemnikov priznanj je bilo veliko, med njimi je bila tudi **Darja Potočnik** iz Selc, ki jo je predlagal Zavod

Voluntariat.

Vabilo na prireditev je dobila tudi naša Univerza za tretje življenjsko obdobje. Udeležila naj bi se je Veronika Hartman kot predstavnica prostovoljnih mediatorjev v Loškem muzeju, a je bila zadržana, tako da sem se v zadnjem trenutku prireditve udeležila sama. Vabila sem bila zelo vesela, saj je že to priznanje, pa čeprav sem le ploskala nagrajencem.

V SPOMIN

JANEZ LIECHTENECKER

1925 - 2008

Nekoč davno je ruski pesnik Puškin zapisal, da bo ravnodušna priroda z večno lepoto blestela nad njegovim grobom. Toda, mar je narava ravnodušna, če sije sonce, če se nad ljudmi zgrinja modro nebo, mi pa stojimo pred poslednjim domom našega prijatelja Janeza, ki je bil dolgih petnajst let predsednik Društva upokojencev Škofja Loka.

Po upokojitvi leta 1988 se je takoj vpisal v društvo upokojencev in že leto kasneje je bil izvoljen za predsednika. Društvo upokojencev Škofja Loka je imelo že od ustanovitve leta 1949 svoje prostore v stavbi v Šolski ulici. Upokojenci so bili še posebej nave-zani na enostezno balinišče in že takrat je delovala ženska balinarska sekcija. Imeli pa so tudi moški pevski zbor, ki ga je vodil Valentin Pirc.

Z izvolitvijo Janeza Liechteneckerja za predsednika leta 1989 se je začelo obdobje širjenja dejavnosti društva. Ustanovljena je bila komisija za izletništvo, ki je organizirala vse več izletov po domovini in tujini. In kot se spominjajo številni udeleženci, jih je predsednik vedno dobro pripravil in tudi vodil. V tem času se je začel pravi razcvet športnih panog in tekmovanj. Na tem področju sva z Janezom dvanajst let uspešno sodelovala, saj mi je zaupal vodenje in rezultati niso izostali. Naš predsednik je z nami kolesaril, hodil v hribe, kegljal, rad je plesal in se zabaval, pomembnejše dogodke pa je tudi fotografiral.

Prelomno obdobje je bilo leto 1994, ko smo morali zapustiti stavbo v Šolski ulici, ker je bila v postopku

denacionalizacije vrnjena dedičem. Predsednik Janez Liechtenecker je po napornem iskanju končno le dobil skromen prostor (pisarno) za društvo v Domu zveze borcev na Kidričevi cesti. Zaradi tega je dejavnost društva počasi zamrla. K sreči je težavam

upokojencev prisluhnil župan občine Škofja Loka Igor Draksler in v najem smo dobili prostore v bivši vojašnici, v katerih smo še danes.

Janeza Liechteneckerja smo cenili kot izredno delovnega in strpnega predsednika. Prisluhniti je znal tudi težavam drugih društev, kot so filatelisti in Rdeči križ. Naši prostori so bili na voljo vsem, ki so jih potrebovali. V naši pisarni smo reševali tudi stanovanjske stiske naših upokojencev. Podprl je tudi pobudo za ustanovitev MePZ

Vrelec, ki postaja iz nastopa v nastop boljši.

Dejaven je bil tudi izven našega društva. Dva mandata je bil član upravnega odbora SPIZ-a in ZDU Slovenije. Njegovo neutrudno delo je zagotovo vplivalo na zdravje in ko je pred petimi leti resno zbolel, je odložil predsedniško funkcijo in ostal le še član upravnega odbora našega društva. V tem času je zbolela tudi njegova partnerica Mimi, kar ga je hudo potrla in njegova bolezen je še bolj napredovala. Ko je izgubil svojo ljubljeno Mimi, je tudi zanj postalo življenje le še eno samo trpljenje, ki se mu je izteklo 29. junija 2008.

Julija Jenko

Arhiv

MINISTER KARL ERJAVEC NA OBISKU V ŠKOFJI LOKI

Zlata Ramovš

BOGATO DELOVANJE DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA OMEJUJE PROSTORSKA UTESNJENOST. DEL STAVBE, KI GA IMA NAŠE DRUŠTVO V NAJEMU, JE V LASTI MINISTRSTVA ZA OBRAMBO, UPRAVLJALKA PA JE OBČINA ŠKOFJA LOKA.

V začetku avgusta je obrambni minister in predsednik Demokratične stranke upokojencev Slovenije **Karl Erjavec** obiskal naše društvo upokojencev. Spremljala sta ga kandidat DeSUS-a na parlamentarnih volitvah **Dušan Krajnik** in predsednik DeSUS-a v Škofji Loki **Janez Radelj**.

Ob predstavitvi svojega kandidata si je minister ogledal tudi prostore društva v kompleksu stare vojašnice. Začudil se je, da so prostori še vedno taki, kot so bili pred osmimi leti, ko so urejali del stavbe za potrebe sodišča in nerazumljivo mu je bilo tudi to, da je moralo društvo plačevati najemnino občini, ki je dobila objekte v upravljanje brezplačno.

Če na kratko povzamemo: po letu 1991 je kompleks bivše vojašnice prešel v lastništvo Ministrstva za obrambo. S pogodbo med tedanjim ministrom Jelkom Kacinom in predsednikom Izvršnega sveta še skupne občine Škofja Loka Vincencijem Demšarjem je bil maja 1994 celoten kompleks dan v brezplačno upravljanje občini Škofja Loka. Marca leta 1996 je bil z županom Igorjem Drakslerjem sklenjen aneks k tej pogodbi. Občina Škofja Loka je del prostorov dala v najem tudi Društvu upokojencev Škofja Loka, ki je od maja 1997 zanje plačevalo najemnino, ki je skupaj z obratovalnimi in vzdrževalnimi stroški presegla skromna finančna sredstva društva. S 1.1.2004 je bivša predsednica društva Mana Veble Grum dosegla znižanje najemnine za polovico, s posredovanjem Ministrstva za obrambo pa naše društvo od 1.1.2006 plačuje le še simbolično najemnino en evro letno.

Dejavnost našega Društva v Škofji Loki se je v zadnjih letih izredno razširila. V društvo je vključenih 2330 upokojencev, veliko od teh jih aktivno deluje v raznih sekcijah. V Univerzo za tretje življenjsko obdobje je bilo doslej vključenih 150 slušateljev, bilo

pa bi jih še več, če bi imeli boljše prostorske možnosti za delo. V edini, le 34,5 kvadratnih metrov veliki in nefunkcionalno opremljeni predavalnici (bivši klubski prostor z bifejem) se gneteje slušatelji desetih do petnajstih izobraževalnih programov, računalniško

vodena knjižnica, izvajajo se predavanja, študijski krožki, srečanja ob čaju, vsi sestanki, v njej deluje uredniški odbor in ima vaje tudi pevski zbor s 43. pevci, ki zaradi premajhnega prostora vadijo ločeno – moški, ženske.

Tudi upravni prostori so po sili razmer večnamenski. V pisarni društva izmenično delajo predsednik DU, tajnica, vodja Univerze za tretje življenjsko obdobje, vodja projekta za višjo kakovost življenja starejših doma, poverjenice in raznašalke glasil in organizatorji ter voditelji izobraževalnih, športnih in kulturnih dejavnosti.

Od skupno borih 142 kvadratnih metrov kar tretjino prostora zavzema hodnik, štirje mini kabineti pa zadoščajo komaj za skladišče ali za delo enega človeka. Prostori so dotrajani in zaradi velikih energetskih izgub mrzli.

Kljub temu da bi se naši člani radi ukvarjali še z drugimi dejavnostmi, se prav zaradi prezasedenosti prostorov društvo ne more več širiti. Na srečo nam za večje prireditve, proslave, občne zборе in okrogle mize, velikodušno ponudijo prostor bližnje osnovne šole.

Nujno bi torej morali pridobiti nove, večje in ustrežnejše prostore oziroma vsaj preurediti in razširiti sedanje, ki pa so potrebni tudi temeljite obnove. Ker pa prenos lastništva objekta še vedno ni urejen, za to nimamo prav nobenih možnosti.

Nekaj dni po obisku ministra Erjavca je Franc Šifrer, član našega upravnega odbora in občinski svetnik, dobil telefonsko zagotovilo župana Igorja Drakslerja, da je bila vloga za prenos lastništva pred kratkim

Minister Karl Erjavec

Nevenka Mandić

nadaljevanje s prejšnje strani

vročena podsekretarju na Ministrstvu za obrambo, da je zadeva v postopku in da mora prenos speljati do konca ministrstvo.

V naši občini je preko šest tisoč upokojencev, ki so s svojim minulim delom zgradili gospodarstvo občine in so svoje nesojene prostore že zdavnaj poplačali. Zagotovo so upravičeni do tega, da se jih

ob takih problemih obravnava drugače kot ostale neprofitne organizacije.

Upamo, da bosta tokrat minister Erjavec, ki je ob obisku obljubil pomoč za dokončno ureditev prenosa lastništva, in župan Draksler zadevo resnično pospešila, saj se vleče že celih enajst let.

OKROGLA MIZA

REPORTAŽA Z OKROGLE MIZE O MEDGENERACIJSKEM SODELOVANJU

tekst Maruša Mohorič, fotografije Zlata Ramovš

V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE ŠKOFJA LOKA JE DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA V SODELOVANJU Z ZVEZO DRUŠTEV UPOKOJENCEV SLOVENIJE IN POKRAJINSKO ZVEZO DRUŠTEV UPOKOJENCEV GORENJSKE, POD POKROVITELJSTVOM OBČINE ŠKOFJA LOKA, ORGANIZIRALO 4. JUNIJA NA LOŠKEM ODRU OKROGLO MIZO Z NASLOVOM SODELOVANJE MLADE IN SREDNJE GENERACIJE Z UPOKOJENCI.

Vabljeni in obiskovalci so kar množično prihajali, napoved je obetala bogat kulturni program, ki ga je oblikovala Tea Djokič iz Osnovne šole Škofja Loka-Mesto.

Najprej smo poslušali slovensko himno in himno Evropske unije v izvedbi pevskega zbora Osnovne šole Škofja Loka-Mesto pod vodstvom Urbana Tozona.

V pozdravnem nagovoru je župan Igor Draksler izrazil zadovoljstvo zaradi teme, ki so jo izbrali in poudaril, da se je družba res precej spremenila in da bi morali storiti vse, da bi se vzajemnost in solidarnost med generacijami ohranila. Bolj bi se morali zavedati pomembnosti odgovornosti starejših do mlajših, pa tudi obratno, saj je raznolikost bogastvo družbe.

V kulturnem programu so sodelovali Mešani pevski zbor VRELEC DU Škofja Loka, otroci Osnovne šole Škofja Loka-Mesto s folklorno skupino Kamniti most, ki so predstavili življenje na vasi, ko še ni bilo elektrike, televizije in radia, zato je bilo veliko druženja, iger, ročnih del,

Tako plešejo Tolovajčki

PERLE v ritmu z mladimi plesalci

pa tudi zabave. Nastopil je otroški pevski zbor OŠ Škofja Loka-Mesto z ljudskimi pesmimi, predstavile so se PERLE, upokojenke-plesalke, tudi skupaj z mladimi plesalkami, pa še otroška plesna skupina TOLOVAJČEK s plesom Nagajive zvezdice. Obiskovalci so bili navdušeni

nadaljevanje s prejšnje strani

nad nastopom učencev OŠ Cvetka Golarja, ki so imeli pevsko-instrumentalno točko, saj harmonika običajno ogreje občinstvo, gimnazijci iz Škofje Loke pa so za zaključek zaigrali venček slovenskih narodnih.

Program je povezovala Monika Tavčar, ki je pripravila tudi vprašanja za udeležence okrogle mize, ki jo je pozdravil in odprl predsednik DU Škofja Loka Miro Duić. Za uvod smo si ogledali filmski prispevek o

problemih in težavah, s katerimi se dnevno srečujejo starejši, in stereotipih, ki naj bi veljali (starejši so štorasti, se ne znajdejo...), o nasilju nad starejšimi, njihovi osamljenosti, skratka o dogajanju v času, ko starejši-upokoenci ostanejo doma, nekateri z zelo nizkimi pokojninami in velikimi problemi, posebno če živijo sami. V Sloveniji je 320.000 ljudi, starejših od 65 let, življenjska doba se podaljšuje, družba pa se premalo posveča generacijam, ki »samo trošijo«.

NA OKROGLI MIZI SO SODELOVALI PREDSTAVNIKI RAZLIČNIH GENERACIJ

Gimnazijki Ema in Sabina sta prostovoljki in obiskujeta vsaka po eno gospo v Domu starejših občanov v Škofji Loki. Povedali sta, da so srečanja zanimiva, da se marsičesa naučita in da sta veseli, ker s svojimi obiski polepšata dneve starejšima gospe-ma in da vsekakor te urice niso izgubljeni čas.

Marjana Hlupič, diplomirana socialna delavka iz Centra slepih, slabovidnih in starejših občanov v Ško-

fji Loki je predstavila delo in življenje v domu in se pohvalila, da so odprli prenovljene prostore, da se bo kakovost življenja precej izboljšala, saj so dobili novo dvigalo, dvorano s kapelico, ki so jo mnogi

oskrbovanci pogrešali, da imajo svojo knjižnico in velik prostor za delovno terapijo in nov prostor za fizioterapijo. V dom prihaja 17 prostovoljcev, nekaj je gimnazijcev, nekateri so se sami oglasili, imajo pa tudi štiri skupine starejših za samopomoč. Poudarila je, da si vsi zelo prizadevajo, da bi bilo življenje v domu kar se da dobro in pestro za vse, ki tam živijo in delajo.

Okroglo mizo je pozdravil tudi **Janez Šolar, predsednik Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske** in omenil, da je že petnajst društev z Gorenjske vključenih v program Starejši za boljšo kakovost življenja doma.

O slabih pokojninah, ki jih prejema mnogi upokoenci pa so razpravljali na okrogli mizi, ki je bila v Kranju.

Irena Jerman Jere, ZDUS, Ljubljana, je predstavila organiziranost upokojencev v Sloveniji, da so društva interesna združenja in da so si v zadnjem času

Prostovoljki Ema in Sabina

OKROGLA MIZA

nadaljevanje s prejšnje strani

pridobila status humanitarnih organizacij, omenila, da so nekatera društva upokojencev zelo aktivna na raznih področjih in pohvalila Društvo upokojencev Škofja Loka, ki da je zelo, zelo aktivno.

Angelca Žiberna, ZDUS, Ljubljana, je nadomeščala predsednico, Matejo Kožuh Novak, in je govorila o svojih izkušnjah pri delu in programih za starejše. Zveza se trudi, da bi upokojenci lahko uživali pestro starost, zato se je vključila v program PROGRESS, kjer

Rajka Bračun Sova, Marjana Hlupič, Irena Jerman Jere in Monika Tavčar

odpirajo vprašanja o povezavi med generacijami, eden od teh je Starejši za starejše, ki ga je tudi predstavila /naše DU ga je podrobno predstavilo v glasilu MI O SEBI št.4-junij 2008/.

Gre predvsem za prostovoljno delo, svetovanje, druženje; vse tisto, kar mnogim ljudem največ pomeni, a nekateri se ne znajdejo, zato bi bilo potrebno druženja organizirati v obliki dnevnega varstva, delavnic, krožkov, tečajev. Poudarila je, da bi morala imeti država drugačen odnos do starejši, pa tudi v občinah naj bi imeli svoj strateški program za urejanje problemov starejše generacije, ki je družbi že veliko dala in ji lahko še kaj ponudi.

Rajka Bračun s Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje je predstavila delo Univerze in svoje izkušnje s starejšimi. Ona je mlada intelektualka, a se zaveda, kaj vse starejši zmorejo, kako se jih lahko koristno zaposli in s tem ustvarja njihovo zadovoljstvo. Program kulturne mediacije so začeli razvijati na podlagi izkušenj v tujini, starejši lahko sodelujejo v muzejih, knjižnicah in še kje, saj imajo še marsikaj za povedat. Nekateri od njih na ta način uresničijo svoje mladostne sanje, ali pa poglobijo znanje na področjih, kjer so delovali v času aktivne zaposlitve. Pohvalila je Univerzo za tretje življenjsko

obdobje v Škofji Loki, saj njene članice že sodelujejo kot kulturne mediatorke na Loškem gradu.

Borjana Koželj, vodja Univerze za tretje življenjsko obdobje pri DU Škofja Loka, je predstavila njeno delo v preteklih štirih letih in poudarila, da starost danes ni več problem, ampak izziv, in da so starejši skriti zaklad znanja in izkušenj, ki jih lahko izkoristijo zase ali pa za skupnost. Na ta način si lahko utrjujejo položaj v družbi, ohranjajo svojo samostojnost in samozavest. Omenila je, da je največ študentov pri jezikovnih tečajih, zanimivo je pri rodoslovju, umetnostni zgodovini, precej obiskan je bil tečaj o zdravi prehrani, pa še drugi. Iz krožka Vzgoja za medije se je rodilo glasilo društva MI O SEBI, pri katerem sodelujejo izključno prostovoljci. Poudarila je še, da narašča zanimanje za tečaj računalništva,

Janez Šolar, dr. Jože Ramovš in Borjana Koželj

zato bi potrebovali pomoč širše skupnosti, da bi se tudi starejši od 60 let računalniško opismenili, saj bi bili bolj samostojni in hitreje prišli do informacij. Predstavila je društveno Marinkino knjižnico, kjer je blizu tisoč knjig, večinoma podarjenih. Člani društva pa si želijo info točko, kjer bi se oglasili tisti, ki doma nimajo računalnika, rabili bi sredstva za razširitev dejavnosti, potrebovali bi lastne prostore, ki bi jih usposobili za lastne potrebe /učilnice/, pa tudi klančino za dostop invalidom v društvene prostore.

Dr. Jože Ramovš, predstojnik Instituta dr. Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sodelovanje, je avtor knjige Kakovostna starost. Govoril je o medgeneracijskem sožitju vseh generacij, katerega bistvo bi moralo biti v povezovanju, druženju, sodelovanju mladih in starejših. Navedel

je primer, ko so srednješolci poučevali starejše o računalništvu. Po začetni zadregi so zelo lepo sodelovali in sprejeli drug drugega, postali so družabniki.

Ramovš je predstavil trenutno dogajanje v Evropi, kjer se delež starejših in invalidov povečuje, zato se soočamo z demografskimi spremembami brez primere v zgodovini. Potrebne bodo hitre in učinkovite spremembe na vseh področjih, za kar je najbolj odgovorna politika, tako na državni kot tudi na občinski ravni. Pa gre spet za vprašanje, kje dobiti sredstva za oskrbo in pomoč ljudem na domu, premalo domov za starejše imamo, nimamo dnevnih centrov, kjer bi se zbirali. Čaka nas veliko nalog, kajti če teh ne bomo reševali, bodo nastali problemi in težave. Nekatere evropske države skrbijo za starejše s proračunom, nekatere pa že uvajajo zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Vsi ljudje, ne glede na starost, pa bi morali bolj poskrbeti za svoje zdravje »gibanje, prehrana, življenjske razvade«.

Lidija Goljat je profesorica v Osnovni šoli Gorenja vas in je govorila o današnjih mladih, ki so večinoma individualisti in si med sabo ne pomagajo, nimajo čuta za skupnost, zanašajo se le nase, kar ni dobro, a tako je.

Angelca Žiberna, Miro Duić in Lidija Goljat

Predsednik društva **Miro Duić** je za zaključek povedal, da sodelovanje med generacijami je možno in da si bodo za izboljšanje še prizadevali. Zahvalil se je za udeležbo na prireditvi vsem, ki so sodelovali in obiskovalcem.

ODMEVI – ANKETA

Kaj ste pričakovali, kako ocenjujete današnjo okroglo mizo?

Angelca Žiberna

Angelca Žiberna, ZDUS, je pohvalila prireditev in okroglo mizo, predvsem pa DU Škofja Loka za vse aktivnosti, ki so zagotovile uspešno delo. Vsi naj bi si še bolj prizadevali za povezovanje služb, ki so zadolžene za delo s starejšimi, in prostovoljnih organizacij /Rdeči križ, Karitas/ ter civilne družbe in posameznikov, ki lahko pripomorejo, da se starejši ne bi počutili odrinjeni ali pa da bi menili, da morajo v celoti poskrbeti sami zase.

Marija Demšar, Center za socialno delo, Škofja Loka, predstavljeno temo dobro pozna, saj je njeno delovno področje varstvo starih. Povedala je, da

je področje zelo obsežno in zahtevno, zato v omejenem času ni bilo mogoče povedati več. Morali pa bi bolj popularizirati prostovoljstvo, več o njem govoriti. Dobro bi bilo razpravljati o nasilju nad starejšimi, kar je skoraj tabu tema, a za to bi potrebovali več okroglih miz. Vsekakor pa je bila prireditev zelo dobrodošla.

Mimi Jamnik, upokojenka, je bila izredno prijetno presenečena nad kulturnim programom, ki je bil narejen za dušo, vsekakor je pohvalila vse starejše, ki so sodelovali. Na okrogli mizi pa je pogrešala študente, ki so razgledani, lahko bi si vzeli čas tudi za prostovoljstvo. Menila je, da bi bilo še več obiskovalcev, če bi prireditev bolj oglaševali (tudi Mimi je prostovoljka).

Meri Bozovičar, upokojenka, je pohvalila celotno organizacijo in kulturni del, najbolj sta ji bili všeč Borjana Koželj in Lidija Goljat. Morali bi več govoriti o mladih, ki so pripravljeni sodelovati s starejšimi.

Meri Bozovičar

OKROGLA MIZA

nadaljevanje s prejšnje strani

Tea Djokič iz Osnovne šole Škofja Loka–Mesto je prepričana, da je pri taki zavzetosti, kot sta jo pokazala Društvo upokojencev in predsednik Miro Duić, ki se je dobro pripravil in usklajeval delo, nemogoče, da prireditev ne bi uspela. "Škofja Loka bi lahko postala mesto, prijazno starejšim ljudem. Upam, da je miza šele začetek medgeneracijskega sodelovanja in da bomo znali poiskati različne načine za poglobljanje. Sama bi se tega zelo veselila, saj je bilo delo prijetno. Treba pa je resnično spodbujati lokalno skupnost, da se zaveda težav starejših in da začne ukrepati. Morda bi razmišljali o tem, da bi imeli tako kot otroci, enkrat letno občinski parlament."

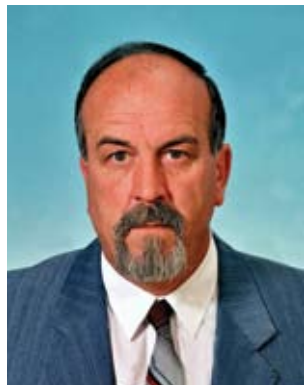
Janez Radelj, upokojenec, član upravnega odbora DU Škofja Loka:

»Da je ZDUS začela z okroglimi mizami, je pametno in potrebno; naj upokojenci v živo vidijo in doživijo

prizadevanja sindikatov in društev za zvišanje standarda in bivanja upokojencev. Moram reči, da v surovosti današnjega časa taka okrogla miza izzveni preveč blago in premalo odločno. Upokojenci lahko mnogo premalo vplivamo na občinske proračune

in s tem ostajajo društva za svoje prepotrebne dejavnosti brez sredstev. Način, kako priti do sredstev, pa bi moral biti postavljen kot zahteva in ne kot prošnja, saj smo današnji upokojenci generacija, ki je to Slovenijo ustvarila. Besedo v tej smeri pa sem slišal samo od sekretarke ZDUS-a Irene Jerman Jere, pa še to samo v dveh stavkih, ko je rekla, da bomo do več denarja prišli edino na ta način, da upokojenci svoje predstavnike izvolimo v občinske in državne organe.

Pa vendar, vsaj začelo se je in to na pravem mestu. Nadaljevati moramo mi, upokojenci na jesenskih državnoborskih volitvah.«

Janez Radelj

Osebn. arhiv

SPOZNAJMO SE

KLEPET S POVERJENICO TONČKO LANGERHOLC

Maruša Mohorič

HITRO HODIM, DA ME SMRT NE BO DOHITELA!

Tončka Langerholc, rojena 1934, je poverjenica pri Društvu upokojencev Škofja Loka. Pobira članarino in raznaša glasilo MI O SEBI.

Osebn. arhiv

Hodila je v partizansko šolo v Davči. Ko je imela osem let, je šla služiti, delala je pri kmetih za hrano, doma je bilo devet otrok. Želela je postati šivilja. Želja se ji je uresničila.

Trideset let je delala na tri izmene, priznali so ji nekaj beneficirane dobe. Leta 1984 se je predčasno upokojila.

Njeno življenje je zelo bogato, razpeto med družino, kolesarjenje, hribolazenje, prostovoljstvo, ročna dela in še marsikaj.

Že leta 1984 je začela delati pri Rdečem križu in je ponosna na priznanji, ki ju je dobila za svoje delo.

Z družino so hodili v hribe, z možem sta delala pri Planinskem društvu, dežurala na Lubniku in Blegošu ter delala butare za kurjavo. V zahvalo je dobila bronasti in srebrni častni znak Planinskega društva. Njen dnevnik, ki ga piše že od leta 1976, je pravi zaklad, saj vsebuje vse podatke o tem, kdaj, kje in s kom je bila na različnih poteh.

Z možem sta vodila kolesarsko sekcijo pri društvu upokojencev do leta 2003, ko je imela nesrečo.

Poleti vrtnari, pozimi plete. Skoraj vsak mesec si privošči izlet z Alpetourom, hodi na pohode z Matevžem (Ta lažja skupina pri DU), tudi na izlete z Zvezo borcev rada gre. Bere dnevne časopise, nabira zdravilne rastline za čaj, pa tudi za kaj močnejšega, vsaj dvakrat na teden pa „zleti“ na obisk v Dom starejših v Staro Loko, da malce

poklepeta.

Pod Lubnik hodi po zdravilno vodo. Zelo je dobra in vsak dan jo spiše vsaj liter in pol.

Glasiło MI O SEBI nese na približno sto naslovov, njen teren je Novi svet, Vincarje in Križna gora. Včasih se upokojenci pritožijo, da niso dobili glasila, pa jim reče, naj pogledajo med reklame, ki so jih vrgli proč. Prijavila se je tudi za prostovoljko pri programu Starejši za starejše in je naredila že preko 40 anket. Njene izkušnje so zelo pestre. »Veš, za anketo sem

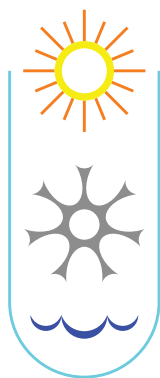
porabila petnajst minut, potem sva pa še dobro uro klepetali. Ljudje rabijo bližino soljudi.«

Pravi, da bo delala, dokler bo lahko. Nič ji ni odveč.

Vidim jo s tisto njeno veliko torbo, kako »hitro hodi, da je smrt ne bo dohitela«, je dobre volje in nasmejana, na vseh koncih ima veliko prijateljic.

Tončko bi morala predstaviti kot poverjenico, a to enostavno ni mogoče. Ona je mnogo več, predvsem pa je pozitivna in optimistična gospa.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE PRAZNUJE 4. ROJSTNI DAN

RAZGOVOR Z BORJANO KOŽELJ, »DUŠO« U3 ŠKOFJA LOKA, JE PRIPRAVILA MANA VEBLE GRUM, KI JE BILA V ČASU NASTAJANJA NAŠE UPOKOJENSKE UNIVERZE PREDSEDNICA DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA.

V decembru 2004 smo v okviru društva upokojencev ustanovili Univerzo za tretje življenjsko obdobje, ki je januarja 2005 že pričela s svojo dejavnostjo. Kaj je Univerza, kdo se lahko včlani in katere so njene dejavnosti?

► Univerza je izobraževalno gibanje, ki temelji na izmenjavi izkušenj, znanj in kulture ter na prostovoljnem delu njenih članov.

Včlani se lahko vsakdo ne glede na predhodno izobrazbo. Naziv »univerza« ne sme biti zastrašujoč, saj gre za utrjevanje in pridobivanje novih znanj, osebnostno rast, druženje in izmenjavo mnenj. V to univerzo se lahko vključi vsakdo, ki si želi novih spoznanj in novih poznanstev.

Naša osnovna dejavnost je izobraževanje v študijskih krožkih pod vodstvom izkušenih mentorjev. Število krožkov in slušateljev je od ustanovitve naprej naraščalo; od začetnih treh krožkov in 34 slušateljev študijskem letu 2004/2005, do trinajstih krožkov in 137 slušateljev v šol. letu 2007/2008. Program je pester, za vsakogar se najde nekaj zanimivega, glede na predloge naših članov pa ga tudi dopolnjujemo. Poleg dela v krožkih so še druge možnosti druženja. Ostale dejavnosti, ki so namenjene vsem upokojencem.

Čaj ob petih je vsak drugi torek v mesecu v našem klubskem prostoru. Gostimo zanimive predavatelje v okviru tematskega sklopa, kot je otroška literatura, zgodovina Škofje Loke.

- Vedno počastimo kulturni praznik z bogatim kulturnim programom. Prireditve je v večnamenskem prostoru OŠ Škofja Loka–Mesto.
- Stalna oblika dela fotografskega krožka so fotografske razstave. Njihove slike polepšajo hodnik društvenih prostorov.
- Zanimive in zelo obiskane so strokovne ekskurzije v sklopu posameznih študijskih skupin ob koncu šolskega leta.
- Naša nova pridobitev je Marinkina knjižnica, članom društva je dostopna vsako sredo, četrtek in petek od 11. do 12. ure.

Kje se odvijajo vse dejavnosti?

► Večina študijskih krožkov, knjižnica, čaj ob petih in sestanki uredniškega odbora potekajo v društvenem klubskem prostoru (bivši bife). Prostor počasi preurejamo in opremljamo, saj nimamo dovolj sredstev. Knjižnični fond narašča in prostora bo kmalu premalo. V obstoječih prostorih ne moremo usposobiti računalniške učilnice, zato jo najemamo, kjer moremo. Želeli bi urediti info točko za starejše, kjer bi lahko pridobivali računalniško znanje, ga utrjevali in uporabljali tudi tisti, ki doma še nimajo računalnika.

Prireditve z večjo udeležbo pripravljamo drugje, saj v obstoječih prostorih to ni mogoče.

Velik uspeh je glasilo »Mi o sebi«, ki ga prejemajo vsi člani društva. Kako je nastalo, kdo ga pripravlja in kako je s finančnimi sredstvi?

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

nadaljevanje s prejšnje strani

► V študijskem letu 2006/2007 smo imeli radijsko–novinarski krožek, ki ga je vodila Jelka Mlakar. Članice smo bile tako zagnane, da smo se družile tudi po končanem tečaju. Na teh srečanjih je dozorela ideja, da pripravimo in izdamo časopis, ki bo govoril o nas upokojencih. Ustanovili smo uredniški odbor in začeli z delom. Dogovorjeni smo, da letno pripravimo štiri številke, vsako v nakladi 2500 izvodov.

Za novinarsko delo je potrebno veliko samozbrazovanja in piljenja na rednih uredniških odborih, saj nobena od nas v aktivni dobi takšnega dela ni opravljala. Usmerja nas urednica Jelka Mlakar, naša Nevenka Mandić se je naučila računalniško oblikovati časopis, urednica fotografije je Zlata Ramovš, slovnične napake popravlja Marija Draškovič, članic uredniškega odbora, ki smo istočasno novinarke, pa je še več.

Naš moto je »ob delu se tudi učimo«.

Vse naše delo je prostovoljno in brezplačno kakor tudi raznašanje časopisa. Da doseže glasilo vsakega člana društva upokojencev, so zaslužne prostovoljke, ki pa jih je vedno premalo. Plačati moramo tiskanje, za kar je poskrbel predsednik našega društva in za začetne številke pridobil donatorska sredstva; sedaj pa je plačilo teh stroškov zagotovljeno iz proračunskih sredstev Občine Škofja Loka.

V času svojega predsednikovanja Društvu upokojencev Škofja Loka sem imela vpogled v finance »Univerze«, zato vem, da je bil v letih 2005, 2006 glavni prihodek prispevek slušateljev študijskih krožkov. Zelo majhen delež so predstavljala sredstva občinskega proračuna, pridobljena na podlagi razpisa za izvedbo posameznih programov – kulturna in fotografska dejavnost. Je sedaj kaj bolje, ali je proračunskih sredstev več?

► Glavni prihodek je še vedno prispevek slušateljev. Za deseturni krožek vsakdo vplača 27 €. Pri večurnih krožkih je plačilo v več obrokih. Za to v vsaki skupini skrbijo animatorji, ki nakazujejo denar na transakcijski račun društva upokojencev ali naravnost v računovodstvo društva.

Sredstva iz občinskega proračuna na podlagi razpisa so bila leta 2007 še nižja in so predstavljala le 4,7% vseh prihodkov. Za leto 2008 občina v času najinega pogovora razpisa sploh še ni objavila.

Brezuspešno se prijavljamo na razpise Ministrstva za šolstvo in šport. Z žalostjo ugotavljamo, da v obstoječih institucijah za izobraževanje starejših ni predvidenih sredstev.

Največ prihodkov se porabi za nagrade mentorjem. Za opremljanje in za druge stroške v povezavi z našo dejavnostjo ostane zelo malo.

Kako je z organiziranostjo Univerze za tretje življenjsko obdobje v slovenskem prostoru in kako smo povezani z ostalimi?

► Ta oblika izobraževalnega gibanja se je v Sloveniji začela pred več kot 20 leti v Ljubljani in danes je po vsej Sloveniji že 37 Univerz. Večinoma so samostojne, nekaj pa jih dela v okviru društev upokojencev ali ljudskih univerz. Predstavniki posameznih regij smo povezani v Svet slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje. Predseduje mu prof. Ana Kranjc. Sama sem članica Sveta. Drugo srečanje sveta je bilo v Škofji Loki, aprila

2007. Teh srečanj smo zelo veseli, saj izmenjamo izkušnje, dobimo nove ideje in se pogovorimo o problemih, ki tarejo vse člane.

Pri našem delu se povezujemo s sosednjimi univerzami in z Ljudsko univerzo v Škofji Loki, navezujemo pa nove stike, ki bodo obogatili naše delo.

Tvoji načrti in želje za nadaljnje delo. Ali imaš recept, kako pritegniti k sodelovanju več moških?

► Še naprej bomo zagotavljali, da bo univerza namenjena izobraževanju starejših in si bomo prizadevali za spreminjanje položaja starejših v družbi. Na lokalnem in državnem nivoju moramo doseči, da se v proračunih zagotovijo redna namenska sredstva za izobraževanje starejših.

V naslednjem študijskem letu 2008/2009 bo cena ostala nespremenjena. Trudim se, da bi pridobili nekaj dodatnih sredstev. Dano obljubo, da bo društvo pridobilo povečane prostore v trajno last, je potrebno izpolniti.

Recepta glede večje udeležbe moških nimam. Najjim bo to vprašanje izziv, da povedo, kakšni programi jih zanimajo in kje bi se želeli vključiti.

Anja Koželj

MARIJA VERČIČ VALENTINE

Tekst Maruša Mohorič, fotografiji Zlata Ramovš

MARIJA JE ŠLA V SVET, DA BI GA SPOZNALA IN SE NAUČILA ANGLEŠČINO. ZA ENO LETO. VRNILA SE JE ČEZ TRIINPETDESET LET.

Počasi se privaja na novi dom. Pri 79. letih se je vpisala v Društvo upokojencev Škofja Loka in na računalniški tečaj na Univerzi za tretje življenjsko

obdobje. Pridružila se je tudi prostovoljkam – mediatorkam v kulturi. Ko prebirate ta prispevek, je že odpraznovala svoj osemdeseti rojstni dan.

Gospo Marijo Verčič so omenjale kolegice iz društva upokojencev, pa udeleženci računalniškega tečaja pri Univerzi za tretje življenjsko obdobje (»A si predstavljaš, da hodi na tečaj ena gospa, ki ima skoraj osemdeset let?«), potem so jo omenjale kolegice, katerim se je tudi pridružila na izobraževanju za kulturnega mediatorja v Loškem muzeju. Naključje je hotelo, da sem jo srečala, ko se je prijavljala za zaključni izlet v Doberdob.

Prijetna, prijazna, ugajana gospa, drobna postava, športni tip, radovedne oči, precej zgovorna, nasmejana... Beseda da besedo, moja radovednost ni hitro potešena, ko začutim tisti nekaj...kaj že? Pa sva se zmenili za pogovor.

Zanimalo me je vse, predvsem pa, zakaj se je vpisala na računalniški tečaj.

»Veste, rada bi pisala, dopisujem si s prijatelji iz Amerike, ki sem jih imela tam, rada brskam po internetu, imam pa nekaj težav s tehničnimi izrazi v slovenščini, pa sem si rekla, da grem na tečaj k upokojencem. Bilo je zanimivo in ker bi se rada naučila še nekaterih podrobnosti, bom šla jeseni na nadaljevalnega. Pa tudi druženje se mi zdi pomembno.«

Kako pa se je znašla med prostovoljci za Loški muzej?

»Prišla je gospa Borjana in rekla, da bi potrebovala prostovoljce. Bila sem radovedna, rada bi spoznala Loko in okolico, zgodovina me zanima in sem se prijavila. Veliko sem se naučila, spoznala prijazne gospe, vsako soboto grem v muzej, včasih tudi dvakrat na teden po štiri ure in tudi tam srečujem nove in stare znance.«

Nikoli ji ni dolgčas, saj rada bere knjige o vojni, španski revoluciji, obiskuje prijatelje in sorodnike, gre plavat v Snovik, na krajše izlete, itd.

Marija je zdaj spet med hribi v svoji prvotni domovini, ki jih je na začetku bivanja v tujini tako zelo pogrešala in v bližini svojih domačih, na katere je v življenju zelo veliko mislila in se vedno sprti spraševala: »Ali bi moji to odobraval, ali bi se oni strinjali?« Tudi v Ameriki je v zimskem času kuhala govejo juho, pekla potice in cvrla trde flancate.

Ne pozabi povedati, da so jo radovednost, trma in vztrajnost vedno držali pokonci. Pa še, da bi rada napisala svoj življenjepis, ker je zelo pester. Mladost v veliki družini, poklic medicinske sestre, o študiju od mladosti do starejših let (»Vse življenje sem študirala.«), bivanju v Ameriki in vračanju »domov«. Njena slovenščina je odlična, Marija pa zelo zanimiva, zdi se mi, da bi jo kar poslušala, saj mi je tudi imela kaj povedati. Ob slovesu mi je zaupala:

»Ni mi žal za noben trenutek svojega življenja in hvala bogu, da smo ljudje različni, drugače življenje ne bi bilo zanimivo.«

Všeč mi je bila, ker je pogumna in zelo optimistična.

Prostovoljka v galeriji na Loškem gradu

Po internetu vzdržuje stike s prijatelji v Ameriki

IZ ZAKLADOV NAŠE KNJIŽNICE

Marija Draškovič

Letošnje poletje smo v naši knjižnici obogatili knjižno zalogo s tremi deli primorskega pisatelja Marjana Tomšiča, romanoma Šavrinke in Grenko morje ter zbirko novel Južni veter. Pisatelj v svojih delih zajema snov iz polpretekle življenjske resničnosti, vendar jo preoblikuje tako, da se njegova domišljija poigrava z resničnostjo. V njegovih pripovedih se razkrivajo skrivnostne moči in povezanost vsega, kar obstaja. Pisatelj je za svoja dela dobil številne nagrade. V vseh treh delih so glavne junakinje ženske, v Šavrinkah Katina, v Grenkem morju aleksandrinke Ana, Merica in Vanda, v Južnem vetru pa spoznamo usode žensk, ki so odhajale služiti v Aleksandrijo, Egipt, da so rešile svoje domove pred propadom.

ŠAVRINKE

»... Ko se je zjutraj odpravljala, se je prebudila triletna Ana in jo molče gledala z velikimi očmi.

»Mati... kdaj boste pršla?«

Katino je zapeklo. Zdaj je imela štiri otroke in videla jih je le nekaj dni v tednu. Podila se je po Istri, mučila po Trstu, kupovala, prodajala, preračunavala, zbirala te lirice, seštevala, odštevala, dajala na kupček... a otroci so rasli brez nje...«

V tem odlomku pisatelj opisuje čustvovanje glavne junakinje Katine, ki se zgodaj zjutraj odpravlja v Trst, kjer bo prodala jajca, ki jih je nakupila ali zamenjala po vaseh v Istri. Ves teden je hodila po vaseh od doma v Gračišču do Buzeta in naprej ter nabirala jajca, v petek pa jih je nesla na trg. Katina je prvič stopila na to pot, ko ji je bilo komaj šestnajst let, saj se je pridružila skupini žensk, ki so nabirale jajca. Na poteh so videle več revščine kot bogastva, včasih jih je pretresla tragična usoda ljudi. Kljub pomanjkanju so vedno našle prenočišče in toplo besedo. Zvečer so si pripovedovali zgodbe, peli so pesmi, pogovarjali se o življenju.

Kako so te žene vzdržale take napore? Morda prav zaradi ljubezni do otrok, saj so kljub vsemu ostale povezane z družino.

UREJAMO SEZNAM ČLANOV in pozivamo vse, ki ste že obiskovali katerega od naših krožkov in ste na seznamu Univerze za tretje življenjsko obdobje, da prispevajo 5€. To je prispevek, ki nam pomaga pri izvedbi našega programa, saj razen tega kar zberemo sami, drugih dotacij nimamo.

GRENKO MORJE

Usoda žensk v tem romanu je bila drugačna. Pisatelj jih opiše na ladji, ki pluje iz Trsta v Aleksandrijo. Merica je doma pustila trimesečnega Mihca in odšla za doviljo v Aleksandrijo, da bi z denarjem rešila kmetijo in dokupila še kakšno njivo. Kot lepa Vida hrepeni po domu, sinu in se v sanjah vrača domov. V Egiptu dozori kot človek in po vrnitvi ji uspe obnoviti družinsko življenje.

Ana gre v Egipt že drugič, zdaj bo sobarica v nekem hotelu. Dolgove so odplačali, pa vseeno gre, ker se njen mož zapija in ne more živeti skupaj s taščo. Upa, da bo kasneje lahko vzela k sebi hčerko Verico. To ji je tudi uspelo.

Najmlajša je Vanda, ki ima komaj šestnajst let in bi rada zaslužila za balo. Je zelo lepa. Postane tretja žena v haremu in z njo lepo ravnajo.

Borjana Koželj

Naslov romana je prispevka za negotovost bivanja, ob srečanju s tujim svetom pa pomeni tudi grozo pred življenjem. Merici pomeni tudi bolečino ob slovesu od Mihca in od malega Thomasa, za katerega je skrbela v Aleksandriji.

Pisatelj nam dobro pokaže, kako so se te ženske zaradi drugačnega življenja odtujile domačemu svetu. Može so jim očitali nezvestobo, čeprav so se okoriščali z njihovim zaslužkom. V tem smislu so te žene tragični liki.

Zbirko novel Južni veter in knjigo Vilme Malečkar Dalmatinske neveste pa bom predstavila v naslednji številki našega glasila.

ŠIRIMO OBZORJA, ZDRUŽUJEMO LJUDI

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

KAM PA JESENI? NA UNIVERZO, SEVEDA!

Četrto študijsko leto je za nami. Pregledujem načrt, ki sem ga pripravila lansko poletje in pripravljam poročilo o delu. Prvič sem tako poročilo pripravila že marca za občni zbor Društva upokojencev, toda takrat za koledarsko leto. Tokrat ga pišem za študijsko leto, torej za čas od septembra 2007 do maja 2008. Ugotavljam, da smo presegli pričakovano. Z glasilom MI O SEBI naš glas odmeva ne le v občinskih okvirih, ampak tudi širše; Marinkina knjižnica raste hitreje, kot smo pričakovali, le še več bralcev si želimo; tudi prostovoljni mediatorji v Loškem muzeju delajo. Nekaj naših projektov smo širši javnosti že predstavili, saj smo 18. oktobra 2007 organizirali dan odprtih vrat in gostili veliko ljudi, 24. maja 2008 smo predstavili naše uspešne projekte na stojnici v času tedna vseživljenjskega učenja, na poseben dan, 22. maja 2008, pa smo odprli vrata Marinkine knjižnice.

Medtem so uspešno zaključili delo vsi študijski krožki.

Nikakor ne smemo pozabiti naše osnovne dejavnosti - **izobraževanje**.

Nastaja vsebinski in časovni raspored. Uskladiti moramo sodelovanje s Centrom vseživljenjskega učenja z Jesenic in z Ljudsko univerzo Škofja Loka. Navezujemo stike, kjer je le mogoče, da bi za naše člane pridobili finančne kot tudi vsebinske ugodnosti.

Univerze za tretje življenjsko obdobje zelo težko uspemo na razpisih za sredstva tako v republiškem kot tudi v občinskem merilu, vendar se kažejo možnosti, da bi postali partnerji velikih institucij, ki na natečajih uspejo lažje, tudi za evropska sredstva. Žal rezultatov razgovorov še nimamo.

POIŠČITE SVOJ KROŽEK

V katere študijske krožke se bomo letos lahko vključili?

Jezikovni krožki so vedno dobro obiskani. Izbiramo lahko med **angleščino** in **nemščino**. Pridružite se lahko že oblikovani skupini ali pa se vključite v začetni tečaj. **Skrb za lastno zdravje** je zelo pomembna, zato bomo poskusili oblikovati krožek tudi letos, saj so bila v preteklih letih predavanja na to temo zelo obiskana. Naša velika skrb je **računalništvo**, saj je pomembno, da se z računalnikom seznanimo vsaj toliko, da bomo lahko pisali otrokom, vnukom in da bomo znali poiskati za nas pomembne informacije. Iščemo možnosti za čim bolj ugodno ceno in prijetno računalniško učilnico. Prijaznega mladega učitelja pa že imamo. Preteklo študijsko leto nismo uspeli zbrati dovolj udeležencev za **fotografski krožek**. Poskusili bomo znova, saj tu lahko pridobimo osnovno znanje, ki je potrebno za dobro fotografijo. Ker pa je digitalni fototaparar že skoraj v vsaki hiši, se bomo naučili nekaj tudi o tem, kako fotografije shranimo v računalniku, jih pošljemo prijateljem in jih polepšamo.

Krožek **umetnostne zgodovine** je povsod zelo dobro obiskan. Letos bomo dobili novega predavatelja, ki je zelo dinamičen in ustvarjalen. Posebej smo organizirali krožek **Impresionisti**, ki je celo brezplačen. V okviru tega krožka si bomo ogledali dve pomembni razstavi. V času našega predsedo-

vanja EU so v Narodni galeriji v Ljubljani predstavili naše slikarje impresioniste, v galeriji Loškega muzeja pa je razstava slikarjev, ki so ustvarjali v Škofji Loki. Izkoristimo priložnost in se поблиže seznanimo z umetniki, ki so nam v ponos.

Vas zanimajo vaše korenine? Kako poiskati svoje prednike in ugotoviti, kako daleč nazaj sežejo začetki vaše rodbine, se boste naučili v krožku **rodoslovje**.

Zelo dobro je, če znamo plavati. Deset ur bo trajal **plavalni krožek**, na katerem se bomo naučili plavati ali bomo svoje plavanje tako izboljšali, da bo užitek v vodi večji. Upajmo, da bo bazen v Centru slepih in slabovidnih že nared. Ste že malo pozabljivi? Vas to skrbi? V krožku **urjenje spomina** se boste naučili raznih vaj za krepitev spomina. V letošnjem študijskem letu bomo prvič organizirali krožek **retorike**. Zelo pomembno je, da znamo svoje misli dobro izraziti. Z vajo je to mogoče doseči.

Posvetili se bomo tudi ročnim spretnostim, tako bomo lahko **oblikovali glino** (poseben članek), z risanjem mandale pa smo vas seznanili že v prejšnji številki našega glasila.

Alenka Bajželj nas vabi v tečaj **kulinarike**. Učili se bomo priprave prazničnega peciva in okrasov iz testa. Za sodelovanje v teh krožkih je potrebno imeti samo veselje, vse ostalo bomo dobili v krožku.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

POIŠČITE SVOJ KROŽEK

Cena za 10 ur je 27€.

Naziv	trajanje	program izobraževanja
Jezikovni tečaji	40 ur	angleščina – začetni - nadaljevalni nemščina – začetni - nadaljevalni
Skrb za lastno zdravje	40 ur	začetni
Računalništvo	40 ur	začetni – skupina do 7 članov
Fotografski krožek	20 ur	začetni, digitalna fotografija v računalniški učilnici
Ročna dela	40 ur	kleknanje
Umetnostna zgodovina	40 ur	
Rodoslovje – uporaba rodoslovnega računalniškega programa	12 ur	začetni
Kulinarika	10 ur	peka peciva in okraskov iz testa
Plavanje	10 ur	neplavalci in izpopolnjevanje znanja plavanja
Urjenje spomina	10 ur	v sodelovanju s CSS
Retorika	20 ur	
Slikarstvo po obdobjih	25 ur	Impresionizem
Raziskovalna dejavnost		Zapis pogovorov s starejšimi občani o življenju v času njihovega otroštva in mladosti, zapisi besedil starih ljudskih pesmi in drugega gradiva
Oblikovanje gline	40 ur	
Tečaj risanja mandal – rože življenja	40 ur	
Tehnika v muzeju		Hiša eksperimentov, Ljubljana – v septembru Tehnični muzej Bistra – v oktobru Tehnični muzej v Münchnu – v marcu
ČAJ OB PETIH		enkrat mesečno

In na koncu naj vas povabim še v muzej:

TEHNIKA V MUZEJU

Z novim šolskim letom bo Univerza za tretje življenjsko obdobje pripravila nekaj izobraževalnih ogledov za vse tiste zvedave upokojece, ki ste še vedno željni izvedeti in videti kaj novega in zanimivega tudi s tehničnega področja.

Že 16. septembra vas bomo popeljali v **Hišo eksperimentov** v Ljubljani, kjer na vsakomur razumljiv način s pomočjo različnih poskusov razložijo zakaj in kako. Tam so še vedno poskrbeli, da ni bilo nikomur dolgčas in so vsi obiskovalci po uri in pol odhajali od njih navdušeni.

21. oktobra pa gremo skupaj v **Tehnični muzej**

Slovenije v Bistro pri Vrhniki, kjer si bomo pod strokovnim vodstvom ogledali imenitno razstavo Dve kolesi in par nog, ki predstavlja 140 let zgodovine razvoja kolesa. Muzej v Bistri ima še veliko stalno razstavo in če nas bodo noge še ubogale, si bomo lahko ogledali še to.

Če bo zanimanja dovolj, se bomo spomladi odpravili še v **Tehnični muzej v München**, ki je med največjimi na svetu.

Ker je število mest za obisk omejeno, se čim prej prijavite!

Marta Satler

MEDIATORJI V POLETNIH POČITNICAH

Večkrat smo se že pohvalili z zelo uspešno izvedenim programom prostovoljstva v kulturi. Enajst prostovoljcev dela v Loškem muzeju. Skrbimo za muzejske zbirke, za zbirko slik v galeriji Loška krajina

v podobah zapisana, in v zadnjem času so nekateri prisotni tudi v Škoparjevi hiši na grajskem vrtu.

Vse, ki že dolgo niste obiskali muzeja, vabimo, da nas obiščete.

PREDSTAVLJAMO MENTORJA

Stephen Mayland je leta 1990 prišel v Slovenijo na obisk k prijateljem, bilo mu je všeč in je tukaj kar ostal. Od leta 1993 dela v Škofji Loki, kjer si je tudi ustvaril družino. Zdaj 41-letni Anglež že tri leta poučuje angleški jezik na naši Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Letos je vodil tri tečaje in upamo, da bo tako tudi naslednje šolsko leto.

EKSKURZIJA

V preteklih letih smo se seznanili s čudovitimi kotički naše domovine. Obiskali smo Ilirsko Bistrico, Prem, rojstni kraj Dragotina Ketteja in snežniške gozdove, primerjali smo starodavni Ptuj z našim mestom, proučevali smo kras v okolici Pliskovice in nazadnje smo uživali na planoti nad Doberdobskim jezerom. Konec študijskega leta 2008/09 pa gremo na morje

Perle

ČAJ OB PETIH

Naša mesečna druženja ob torkih so se v dveh letih dobro zasidrala. Večinoma so literarno obarvana, včasih pa dodamo tudi kakšno novo zanimivo temo. Tako smo se v preteklem letu večkrat srečali z zgodovino našega mesta, kot so nam jo predstavili raziskovalci, ki članke objavljajo v Loških razgledih. Eno srečanje smo posvetili sprehodu po Tibetu, drugo pa smo na željo naših članic namenili negi kože. Tudi letos bo program zelo pester in celo razširjen. Mako Sajko bo z nami razmišljal o vesolju, kot ga vidimo in kakšno je v resnici.

Minka Likar iz Poljanske doline nam bo predstavila svoje literarno ustvarjanje.

Srečali se bomo s pisateljicami, ki pišejo po napor- nem delu na polju in pripravljajo izdajo knjige pod mentorstvom Milene Miklavčič.

V sodelovanju z Ljudsko univerzo in Centrom vse- življenjskega učenja z Jesenic bomo na decembr- skem srečanju zavijali darila, drugič pa se bomo preizkusili v slikanju na svilo.

SREČANJE OB KULTURNEM PRAZNIKU

Na proslavi kulturnega praznika v februarju nas ve- dno razveseli mešani pevski zbor društva upokojen- cev Vrelec in tako bo tudi tokrat. K sodelovanju smo tokrat pritegnili še Minko Likar, naše Perle in mlade plesalke iz društva Ritem. Po kratkem programu bomo poklepetali ob prigrizku, ki ga pripravijo naše članice.

PERLE

Pred leti se je pojavila želja po plesnem krožku. Poskusili smo. Na prvi sestanek so prišli trije plesni pari in nekaj posameznih žensk. Poskus ni uspel. Naslednje leto smo navezali stik z Matejo Tuta iz športnega dru- štva Ritem in nastala je prva skupina plesalk izraznega plesa. Sedaj sta že dve skupini in zanimanja je veliko. V kulturnem programu okrogle mize o medgeneracijskem sodelovanju so Perle prvič nastopile in pokazale, kaj so se naučile. Občinstvo je bilo navdušeno.

SODELOVANJE Z LJUDSKO UNIVERZO ŠKOFJA LOKA

Da bi popestrili našo ponudbo izobraževanja, smo zelo veseli sodelovanja z Ljudsko univerzo Škofja Loka. Že lansko jesen smo uspešno izpeljali aranžerski krožek, letos pa je na sporedu študijski krožek Impresionizem. Obisk tega krožka je brezplačen in že poteka.

SODELOVANJE S

SVETOVALNIM SREDIŠČEM GORENJSKE

V preteklem letu smo preko Ljudske univerze Škofja Loka navezali stike s Svetovalnim središčem Gorenj- ske, ki deluje pod okriljem Ljudske univerze Jesenice. Tu odrasli lahko dobijo informacije o možnostih učenja. Svetovanje je lahko osebno, po telefonu, pisno ali skupinsko. Veseli smo sodelovanja. Prvo predavanje bo o negi bolnika 16. in 23. septembra, v oktobru se bomo posvetili računalništvu, v novembru bomo zavijali darila in še kaj..

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

DRUŽENJE

Člani posameznih krožkov se družijo tudi med počitnicami. Stkali so medsebojne vezi. Poklepetajo po telefonu, pošiljajo si elektronsko pošto, gredo skupaj na sprehod, športni dan.

IZVEN UČILNICE.

Lojzka Brezovar

»Gremo še na kavo, čaj?«

Se običajno sliši, ko pospravljamo zapiske in učbenike po končani urici in pol pouka. Slušatelji krožkov se sčasoma bolje spoznamo in vedno se najde še kakšna tema za pogovor oziroma želja po druženju izven društvene učilnice.

Tako se nekatere skupine rade dobivajo, ko se krožki že zaključijo, v času »počitnic«.

Tudi »sošolke« angleščine se rade srečamo. Vse imamo rade pogovore in smeh. Spoštujemo se in sprejemamo se takšne, kot smo. Rade imamo

naravo, zato pogosto združimo prijetno s koristnim in organiziramo krajše pohode. Take, ravno pravšnje, za telo in dušo. Med potjo je dovolj časa za pogovor v dvoje ali v skupini. Za izmenjavo šal ali čisto praktičnih izkušenj.

Tudi časa za občudovanje narave in posebnosti ob poti je dovolj.

Običajno smo kar prehitro na cilju in iz nahrbtnikov pride na plan okrepčilo. Mmm, kako je dobro! Čas nam vsem prehitro teče in ker imamo ponavadi čez dan še mnogo drugih obveznosti, je treba domov. Poslovimo se seveda z novimi načrti za prihodnje srečanje naše skupine.

GLASBA

ŠE BOMO PELI

Marinka Logar

V okviru občinskega praznika je 19. junija letos Filatelistično društvo Škofja Loka pripravilo svojo razstavo v avli Osnovne šole Škofja Loka–Mesto. Na otvoritveni slovesnosti je zapel tudi MePZ Vrelec.

Tik pred počitnicami se je naš pevski zbor udeležil vseslovenskega tabora pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Letos bi se lahko imenoval »vseevropski«, saj so se tabora udeležili zbori iz desetih držav Evrope.

Zbor je bil res mogočen, vročina pa tudi, vendar ni pokvarila veselega razpoloženja pevcev, plesalcev in Orkestra slovenske policije, ki je spremljal izvajanje slovenskih ljudskih pesmi.

Po mesecu dni počitnic se MePZ Vrelec pripravlja na nove nastope. 13. septembra bomo poleg ostalih nastopajočih zapeli na shodu upokojencev Upravne enote Škofja Loka na prostoru bivše vojašnice v Škofji Loki. Za predvolilni golaž bo poskrbel kandidat

za poslanca v Državni zbor Dušan Krajnik. Ob tej priložnosti nas bo s svojim obiskom počastil tudi minister Karl Erjavec, ki se trudi za upokojence in

bo pripomogel, da bi DU Škofja Loka prejelo v trajno last prostore v vojašnici, ki jih ima sedaj v najemu.

19. septembra bo koncert v Ormožu, 1. oktobra pa se bomo predstavili na odprtem odru Festivala za vseživljenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani. Konec oktobra bomo sodelovali na komemoraciji Zveze

združenj borcev pred Domom Zveze borcev v Škofji Loki.

Sredi decembra pa načrtujemo redni letni koncert v OŠ Ivana Groharja v Škofji Loki. S tem bo letošnje leto tudi zaključeno.

Natančni podatki o prireditvah bodo objavljeni kasneje. Na vse prireditve vas pevci prisrčno vabimo.

Priprave na vaje

Nevenka Mandić

OBUIJAMO STARO LJUDSKO PESEM

Mana Veble Grum

PESEM O SESTRIN IN BRATU

Šlo je dekle daleč v tujino,
iskat' si srečo svoj'ga življenja.
Iskat' si srečo svoj'ga življenja,
al' pot jo vodi skozi temni gozd.

Na poti pride ji en lep mladenič.
Mladenič, ki tako ji govori:
»Daj mi denar, drugače umreti moraš,
umreti moraš, ker jaz razbojnik sem.«

»Denarja nimam, vzemi mi življenje!
Življenje, ki najlepše mi cveti.«
Razgrnila je obleko s svojih prsi.
»Zabodi meč, naj teče rdeča kri!«

Mladenič se ji z nožem približuje.
Na prsih njenih slika ji visi.
»Saj to je slika moje ljube mame,
oprosti mi, pred tabo brat stoji.

Dvanajst je let, od kar se nisva vid'la.
Dvanajst je let, od kar sva šla po svet.«
Objame jo, al' ona ga poljubi.
Življenje naj'no bo zdaj lepše spet.

Besedilo mi je povedala Marinka Logar. Pesem je prepevala s sestrami in brati doma v Zmincu in ne ve, od koga se jo je naučila. Sama melodijo poznam in nekaj besedila sem se spomnila. Otroci smo to pesem prepevali pri nas na Štajerskem. Od koga sem se jo naučila, ne vem. Morda pa so imele take pesmi v naših otroških letih podobno vlogo kot sedaj popevke.

Melodijo mi je zapisal Sašo Zagoršek.

Melodijo zapisal
Sašo Zagoršek

Pesem o sestri in bratu

BESEDILO POVEDALA
ga. MARINKA LOGAR
ga. MANA VEBLE

2. NAROTI

2. G

AKORD

6 DUR

6 DUR

NAŠ TRUBADUR ALBIN GABER

Marinka Logar

Nocoj je spet ena tistih noči, ko spanec, kljub tableti, po polževi in vijugasti poti leze do mene. In veste kaj, skuhala sem si kavico, jo postavila na mizo, pred njo pa zvezek, v roke svinčnik, možgane v tek in bo, kar bo. Tole zadevo je treba še enkrat premleti zato, ker mi še vedno brnijo v ušesih besede odgovorne urednice, ko je prebrala prvi prispevek: »Ti, pri temle pisanju pa nisi bila posebno dobre volje!« Hm, bomo videli, če bo nocoj bolje.

V MePZ VRELEC imamo fanta, ki nas zna vedno zabavati, še najbolj pa takrat, ko vzame v roke kitaro in neumorno poje in poje in to take stare pesmi, ki jih mi ne znamo in jih vsi lahko le navdušeno poslušamo. Toda, ker smo vsi pevci in ne moremo imeti zaprtih ust, se mu skušamo pridružiti, vendar zaman. Naš Albin nas malce nagajivo pogleda in zapoje še bolj staro, še bolj neznano čudovito pesem. Vidite, takega trubadurja, ki je sposoben zapeti visoki tenor ali pa globoki bas, imamo med sabo.

Je najstarejši član našega zbora in je letos februarja dopolnil osemdeset let.

Albin Gaber se je rodil 24.2. leta 1928 v Sori pri Medvodah. Ima dve sestri in dva brata in vsi so odlični pevci. Med drugo svetovno vojno je bil izseljen v nemški Burtschausen – Pasali blizu češke meje. Ko je bil star enaindvajset let, so ga, tako kot vse fante njegove starosti, ki so bili brez poklica, odpeljali na Koroško kmetovat. Vendar kmetovanje ni bilo tisto, kar je ta mladi fant pričakoval od življenja, zato

se je izučil za mizarja in ta poklic opravljal vse do upokojitve. Že med vojno se je kot samouk naučil igrati na kitaro, ki ima zanimivo zgodovino. Našel jo je namreč med odpadki, jo ljubeče obnovil in ta »prijateljica« ga spremlja vse do današnjih dni.

Pri 32. letih se je poročil in z ženo sta si uredila stanovanje v Medvodah, na Rakitni pa zgradila prijeten vikend, kjer sta prebila veliko časa in Albin pravi, da si je tam pozdravil astmo. Ima dve hčeri in zdaj že štiri vnuke. Pred petimi leti mu je umrla žena, kar ga je zelo prizadelo. Pri srcu me zaboli, ko zaslišim njegov glas: »Tako sam sem.« Po naravi je sicer veseljak in težke trenutke skuša premagati s prepevanjem in igranjem na kitaro. Je tudi lovec in strasten gobar. Vendar se krog prijateljev in mladostnih tovarišev iz leta v leto manjša, pogreša nekdanjo družčino in vse pogostejše trka na njegova vrata osamljenost.

Pevci MePZ Vrelec že več let ohranjamo navado, da

na pikniku praznujemo rojstne dneve vseh naših članov. Letos je bilo ob njegovi 80. obletnici rojstva še posebej veselo. Preživeli smo čudovito popoldne. Kadar nismo peli vsi, je on zasoliral s kitaro. Z nežnim, mehkim glasom nam je pričaral mladostno zaljubljenost, takoj za tem pa prešerno nagajivost podoknic in hip za tem že spremenil svoj glas v mogočno partizansko pesem. Bil je, kot vedno, neugnan.

Mi pevci, ga imamo radi in našemu trubadurju še enkrat voščimo za praznik in mu želimo obilo zdravja in dobrega počutja med nami.

Marija Debeljak

Kapljice za smeh

Jaz ponavadi nikoli ne znam zvečer povedati, kaj sem delala popoldne doma, tukaj pa je jasen odgovor, kako to povedati.

Mož se zvečer vrne domov in najde stanovanje v strašnem neredu: povsod umazana posoda, razmetane obleke, razgrnjene

postelje, prevrnjeni predmeti... Prestrašen pohiti v dnevno sobo, kjer zagleda ženo, ki mirno sedi in gleda žajfaste nadaljevanke.

»Kaj pomeni ta nered? So bili vlomilci na delu?«

»Ne, kje pa! Vedno te zanima, kaj zaboga počnem ves dan v stanovanju. No, danes tega nisem počela.«

VSAKEGA DNE SE VESELIM, KO SE ZJUTRAJ PREBUDIM

Tekst in fotografije: Meri Bozovičar

To so besede Alojzije Križnar, ki je 16. junija praznovala 90. rojstni dan.

Gospo sem najprej iskala v Puštalu, pa mi je njen sin povedal, da mama živi v Domu slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki. Poklicala sem v Dom in povprašala, kdaj bi bil najprimernejši čas, da jo obiščem. Prijazna gospa Romana se je zmenila za srečanje.

V sobi 409 v četrtem nadstropju me je pričakala simpatična, nasmejana in zelo urejena gospa Lojzka. Takoj sem vedela, da se bova hitro »ujeli«.

Njena življenjska pot se je pričela v Žužemberku. Imela je še šest bratov in eno sestro. Njen oče je bil mlinar. Mama je bila zlata. Gospa Lojzka se spominja, da se je kljub veliki družini večkrat podala na romanje v Lurd in kot dragocen spomin nanjo ima mali kipec lurške Marije.

Šolo je obiskovala v Žužemberku. Ker je bila krepko in močno dekle, se je že s trinajstimi leti zaposlila v skladišču takratne tekstilne tovarne v Kočevju. Ko se je njena sestra zaposlila v tovarni Jugobruna v Kranju, je kmalu za njo odšla tja tudi Lojzka. Stanovali sta na Gorenji Savi, kjer je spoznala tudi svojega bodočega moža, ki je bil doma iz Delnic. Poročila se je pri dvajsetih letih in rodila dva sinova, Cirila in Slavka, ter hčerko Marinko. Sedaj ima samo še Marinko, Slavka in pet vnukov. Vsi njeni najbližji, mož, sin Ciril, sestra in bratje, pa so že pomrli.

Spominja se težkih časov med drugo svetovno vojno, ko je bila sama, mož pa v partizanih in so jo kar naprej spraševali, kje ima moža. Živo se še spominja zasliševalca, ki jo je tako močno udaril po ušesih, da je odletela med podboje vrat. Posledice so ostale, saj še danes na eno uho zelo slabo sliši.

Njena življenjska zgodba je tudi polna lepih dogodkov. Pripovedovala mi je, kako sta ob rojstvu hčerke z možem izbirala ime. »Veš kaj,« ji pravi mož, »ker smo med vojno pojedli veliko margarine, naj bo Marinka«. Pripovedovala mi je tudi, kako lepo je praznovala 90. rojstni dan in kako vesela je bila glasbene vizitke, ki jo je prejela od hčerke in vnukov. »Veste, če jo prislonim na uho, zaslišim: kolkor kapljic,

tolko let...« In v očeh so se ji utrnile solze sreče.

Pogovor pa je nanesele tudi na kuhinjo. Zaupala mi je recept, po katerem je pripravljala drobnjakove štrukeljce za juho. Mož ji je vedno dejal: »Če me opolnoči pokličeš, jih grem jest,« tako so bili dobri. Recept pa je takle:

Vlečeno testo premažeš z nadevom, ki ga pripraviš iz treh razžvrkljanih jajc, popečenih na maslu. Z vilicami jih razdrobiš, premažeš po testu in potreseš z drobno sesekljanim drobnjakom.

Testo zaviješ z obeh strani v tanko klobaso, narežeš s krožnikom male štrukeljce in jih zakuhaš v juho. Poskusila sem in res so enkratni.

Dolgo in prijetno sva se pogovarjali. Povabila me je tudi na kavo v njihovo lepo urejeno dvorano v 4. nadstropju. Plemenitost sije z njenega obraza, zelo optimistično zre v prihodnost, veseli se vsakega sončnega vzhoda, ko se zjutraj zazre v nebo. »**Bog in mama me čuvata, da sem še živa,**« pravi »in vsakega dne se posebej razveselim.«

POGOVOR Z ŽIVAHNO IN OPTIMISTIČNO 90. LETNO ANICO KRIŽAJ Z GODEŠIČA

Jožica Kovič

Že ko sem jo obiskala prvič in prosila, če lahko za naše glasilo kaj napišem o njej, sem vedela, da bo to prijeten pogovor, zato sem se snidenja z njo tudi veselila.

Ko je opisovala svojo življenjsko pot, so besede kar vrele iz nje, saj ima gospa Anica zelo dober spomin. Doma je bila na Trati pri Škofji Loki. Ima še štiri starejše sestre in brata. Kmetija, na kateri so živeli, je bila majhna, bajtarska. V šolo je hodila k uršulinkam v Škofjo Loko.

Končala je štiri razrede meščanske šole in maturo, na kateri so jih poleg nun ocenjevali tudi profesorji iz Ljubljane. Ker službe ni bilo lahko dobiti, so jo starši poslali k sorodnikom v Ljubljano, da bi pomagala v trgovini. Tam ni zdržala dolgo in je kar ušla domov. O tem doživljaju je napisala tudi pesmico. Nato se je zaposlila v tovarni Jugočeška v Kranju. Zelo mlada se je poročila in že med vojno rodila dve deklici. Ko je šel mož k partizanom, so jo belogardisti zaprli, najprej na grad v Škofji Loki, nato pa še v Begunje. Končno so jo spustili.

Po vojni se je mož srečno vrnil domov in družina se je povečala še za dve hčeri. Ker takrat ni bilo otroškega varstva, je morala ostati doma. Skrbela je tudi za možovo invalidno mamo. Da pa le ne bi bila ves čas samo doma, se je vključila v delo krajevne skupnosti Godešič in razna društva. Dve leti je popisovala živino, kmetijske stroje in poljske pridelke v vaseh Godešič, Reteče in Lipica. Za delo pri Rdečem križu na Godešiču, kjer je bila 40 let sekretarka, je dobila republiško priznanje Zlati znak RK Slovenije. Bila je tudi aktivna članica pri Zvezi borcev. Kot porotnica na sodišču v Škofji Loki in v Kranju se je udeleževala razprav v zvezi z družinskimi zadevami. Ker je zelo lepo pisala, so jo porabili tudi za pisanje zapisnikov. Bila je tesna sodelavka dr. Bračkove, ki jo je večkrat s kolesom spremljala domov, ker so bili sestanki

vedno zvečer. Povedala je, kako so zbirali denar za nakup prvega reševalnega vozila v Škofji Loki in se trudili za zgraditev Doma gorenjskih upokojencev v Izoli. Spominja se celo imena Janeza Kosa, prvega diplomanta Šole za socialne delavce, ki so ga zelo težko čakali. Potem so se trudili za izgraditev Doma za starostnike v Stari Loki. To so bili skromni začetki domskega varstva za starejše. Spominja se otvoritve in celo tega, da je bila v prostoru, kjer so

sprejemali goste, miza s tremi stoli in na krožniku nekaj salame. Ko je bil Dom zgrajen, so se spraševali, ali bo sploh rentabilen, ker je veljalo splošno ljudsko mnenje, da je bivati v Domu sramotno. Prvi stanovalci so bili reveži iz starološke župnije. Ko je gospa Anica sama nagovorila gospoda Janeza Fojkarja, ki mu je umrla žena, da se je odločil za odhod v Dom starostnikov, je bila na to zelo ponosna.

Ves čas je delala prostovoljno, brez plačila in vedno je bila pripravljena priskočiti na pomoč. Poleg tega je bila tudi dobra mati in gospodinja. Mož je bil sicer dober, vendar vedno preveč zaposlen, ker je imel odgovorno delo na železnici v

Ljubljani. Leta pa so tekla in ponosna je na svoje delo. V krogu svoje družine se počuti dobro, ker jo imajo radi. Za njeno 88. letnico so nečaki izdali knjižico, v kateri so natisnjene njene pesmi in pesmi, ki se jih spominja še iz šolskih let. Ta knjižica je posebnost tudi zato, ker so na eni strani napisane pesmi z njenim izredno lepim rokopisom, na drugi strani pa so natipkane. Seveda pa ne manjkajo tudi slike iz njene mladosti in kasnejše fotografije v krogu družine. Zaupala mi je tudi, da je pisala dnevnik, ki bi ga bilo zagotovo vredno prebrati.

To je le nekaj kratkih utrinkov iz življenja gospe Anice Križaj in napisati bi se dalo še precej več.

V imenu uredniškega odbora našega glasila MI O SEBI ji čestitamo za 90. rojstni dan, ki ga je sicer imela že avgusta in ji želimo, da bi ostala še dolgo čila in zdrava.

Osebni arhiv

UPOKOJENCI RADI PLAVAJO

Zlata Ramovš

V PREJŠNJI ŠTEVILKI SMO SI PODROBNEJE OGLEDALI PLAVALNI TEČAJ IN REKREACIJSKO PLAVANJE, KI JU ZA SVOJE ČLANE ORGANIZIRATA DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA IN NJEGOVA UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE. TOKRAT PA SE BOMO POMUDILI OB KOPALNIH IZLETIH IN TEKMOVANJH V PLAVANJU.

Celodnevni kopalni izleti so društvena tradicija. Organizirani so enkrat mesečno od februarja do septembra kot celodnevni izleti s kosilom in z dodatnimi turističnimi vsebinami »spoznavajmo svet in domovino«. Vodja izletov Tončka Dolinar kopalce običajno popelje do možnosti ugodnih nakupov v različnih trgovinah z domačimi proizvodi. Izleti so objavljeni na oglasnih deskah tri tedne prej, a je prijav toliko, da je avtobus v nekaj dneh poln. Kopalne izlete vodi v Izolo (v hotel Delfin, slovenski dom upokojencev), v toplice v Topolšici in na Debeli rtič, kjer so gostje na plaži Ministrstva za obrambo.

Vedno poskrbi za čimbolj pestro in raznoliko pot in dogajanje, za dober sprejem novincev in prijetno vzdušje na vožnji. Pove, da je skupina zelo homogena, skoraj vsi se med sabo dobro poznajo, saj se izletov udeležuje okrog 80 odstotkov vedno istih ljudi. Na izlete hodijo tudi kopalci, ki ne znajo plavati, na te mora biti posebno pozorna. Prav pa je, da jo novinci obvestijo, če so neplavalci, saj bo le tako nanje posebno pozorna in jim bo zagotovila varnost..

Predvideni kopalni izleti so objavljeni tudi v seznamih Programov izletov, prireditev in akcij v našem glasilu Mi o sebi.

In ne nazadnje se upokojenci udeležujejo tudi tekmovanj v plavanju, o katerih je naš upokojenec, predsednik občinske športne zveze Ivan Hafner zapisal naslednje:

»Naši člani tekmujejo v plavanju v okviru Medobčinskih športnih iger (MŠI), na medobčinskem prvenstvu posameznikov in prvenstvu Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske.

Športna animatorka in tekmovalka Majda Bohinc pravi, da za tekmovanja na MŠI, kjer seveda zaradi vrste tekmovanja starostnih kategorij ni, težko dobi plavalke, saj starost naših plavalk presega povprečje starosti nastopajočih in zato v tej panogi visokih

uvrstitev ne pričakujemo.

Vendar bi se med 73 udeleženkami rekreacijskega plavanja vendarle katera lahko odločila, da se vključi v tekmovalno ekipo. Jedro ekipe je predstavljalo nekaj odličnih plavalk, ki se rekreacijskega plavanja ne udeležujejo.

Kot član in predsednik občinske športne zveze vsa leta sodelujem pri organizaciji MŠI in vseh občinskih in medobčinskih rekreativnih tekmovanj, pa tudi sam uspešno tekmujem. Majdino pripoved dopolnjujem s poudarkom, da MŠI (nekoč Delavske športne igre) pač ne morejo imeti starostnih kategorij. Tem pogojem pa je prilagojena številčnost ekipe. V moški ekipi morajo plavati štirje, v ženski ekipi pa le tri tekmovalke.

Starostne kategorije pa obstojajo v prvenstvu posameznikov. Res je, da je pri ženskah teh kategorij manj kot pri moških, kar pa je odvisno od že vrsto let znanega nivoja števila nastopajočih.

Upokojenci na medobčinskih tekmovanjih posameznikov tekmujejo že vrsto let in dosegajo v svojih starostnih kategorijah zelo lepe rezultate. Imamo celo vrsto medobčinskih prvakov in še več prvakinj. Na lanskem prvenstvu sta sodelovala le dva plavalca in nobena plavalka. Če bi bili na Športni zvezi

Odhod na kopalni izlet

Tončka Dolinar

ŠPORTNI MOZAIK

nadaljevanje s prejšnje strani

prepričani, da se bo prijavilo večje število plavalk, bi starostno mejo dvignili.

Tudi Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske vsako leto organizira področno prvenstvo v plavanju za svoje člane, ki pa se ga naše društvo zadnji dve leti ni udeležilo, nekaj zaradi lastnih težav, nekaj zaradi nezadovoljstva z organizatorji. Tu je tekmovanje organizirano po starostnih kategorijah. Med upokojenci so naši člani v prejšnjih letih dosegli vrsto odličnih uspehov, imamo vrsto prvakov Gorenjske med moškimi in še več med ženskami. Tudi v ekipnem seštevku smo že bili najboljši DU na Gorenjskem.

Zadnje čase se zatika pri animatorskem delu. To delo je dolga leta uspešno opravljala Julija Jenko,

po njenem odstopu društvo še ni našlo ustreznega nadomestila, vskočili so sicer posamezni člani, ki jim ni vseeno, kako ta del dejavnosti društva poteka, toda to ni najboljša rešitev. Potrebno bo najti, najbolje enega organizatorja – animatorja za plavanje, v skrajnem primeru enega za ženski in enega za moški del plavalne ekipe. Naloga tega bi bila tudi organizirati možnosti rednega ali vsaj občasnega treniranja (vsaj pred tekmovanji).«

Torej, upokojenci res radi plavajo, za kar jim naše Društvo upokojencev Škofja Loka nudi več različnih možnosti, od plavalnih tečajev in rekreacijskega plavanja, do kopalnih izletov in tekmovanj v plavanju. Le izbrati je potrebno tisto pravo.

NAŠI KEGLJAČI SO IZ LETA V LETO BOLJŠI

Tekst in fotografiji Ivan Hafner

Sekcija kegljačev pri našem DU, ali bolje kegljaška družina upokojencev, šteje zadnja leta kakih dvajset kegljačev, verjetno še nekaj več.

Redno jih trenira na »upokojenskih terminih« in tekmuje za barve društva dvanajst, osem »starejših mladincev« in vsaj štiri »mladinke«. Poleg tega jih nekaj trenira še v okviru podjetij, od koder so šli v pokoj ali v raznih drugih kombinacijah. Nekateri od njih se vključijo v našo ekipo, kadar potrebujemo pomoč.

Na daljši rok gledano, število počasi raste. Seveda nekatere leta in zdravstvene težave prisilijo, da odnehajo, vendar jih polno nadomestijo »mladi, perspektivni kadri«.

Če bi kegljanje kot športno panogo hoteli oceniti z vidika primernosti ali neprimernosti za udeležbo v naših letih, bi bilo moje mišljenje nekako takšno:

Kot aktiven vsestranski, a ne vrhunski športnik imam doma pokale, plakete, kolajne in diplome iz vsaj desetih športnih panog, tako da lahko rečem, da kar poznam zahtevnost različnih panog.

Dokler nisem, že pri skoraj petdesetih letih, »padel« v kegljanje v okviru »medtozdovskih tekmovanj« v našem podjetju, sem kegljanje štel za gostilniški šport, ki poleg tega zelo enostransko obremenjuje le določene dele telesa.

Po več kot četrtsotletnem aktivnem kegljanju se je

moje mnenje temeljito spremenilo, saj podobno kot moji kolegi in kolegice ugotavljam, da je kegljanje:

- resen in kvaliteten šport, kegljanje v športni dvorani Poden nima več nobenega gostilniškega pridiha v starem pomenu besede;
- da je za dobro kegljanje potrebno biti dobro telesno pripravljen, zato praktično vsi gojimo še kak šport. Večina jih planinari, nekateri igrajo še tenis ali namizni tenis, plavajo in drugo. Splošna večja telesna aktivnost pa je seveda za ohranjanje zdravja še kako dobrodošla;
- je za dobro kegljanje potrebna psihična stabilnost, zbranost in močna koncentracija.

nadaljevanje s prejšnje strani

Te lastnosti, h katerim se moramo pri »metanju«, kot kegljanju pravimo v žargonu, zavestno usmerjati, pa zelo ugodno vplivajo tudi na ohranjanje svežine našega duha.

- Seveda pa naše kegljanje ni ozko športno drilanje, ampak tudi druženje, saj čakanje, da prideš na vrsto, ni čakanje in ohlajanje po metanju, ni otrplo sedenje, ampak je mnogo komentiranja, bolj ali manj strokovnega analiziranja minulih, tekočih in bodočih tekmovanj. Spomnimo se starostnih mejnikov kolegov in kolegic, se dogovarjamo o novih, še bolj zanimivih oblikah treningov in tekmovanj. Skratka, naše popoldanske srede so pestre, živahne in polne humorja.

Naše treninge in tekmovanja z leti vse bolj bogatimo.

Kegljačice in kegljači, prejemniki medalj kluba

Da bi povečali resnost in večjo zbranost, smo večji del treningov spremenili v razna interna tekmovanja. Najpomembnejše je društveno prvenstvo v moški in ženski kategoriji, ki traja kar dvanajst krogov, od katerih se jih deset šteje za uvrstitev.

Za uvrstitev v ekipo, ki nastopa bodisi na MŠI, bodisi v medobčinski ligi ali na prvenstvu Gorenjske ali v prijateljskih dvobojih, smo uvedli kvalifikacije, tako da si mora vsak priboriti status v ekipi, ki zastopa naše društvo. Te kvalifikacije trajajo od dveh do petih

krogov in veljajo predvsem za moški del, kjer nas je več in je konkurenca večja.

Vključeni smo v številna tekmovanja. Med glavna lahko štejemo: MŠI, medobčinska liga, kamor so vključene dve moški in ena ženska ekipa (štirje tekmovalci in rezerva), medobčinsko prvenstvo posameznikov, moških, ženskih in mešanih dvojic, kegljanje za »Pokal Loka«, itd.

Z ekipo DU Železniki in z ekipo OOO imamo tradicionalne dvoboje za prehodni pokal. Udeležujemo se prvenstva Gorenjske za ekipe in posameznik(c)e. Nekaj naših članov pa meče tudi na državnem prvenstvu, ki pa ni za upokojence, ampak za kegljače-veterane. Z vsemi temi tekmovanji se seveda vključujemo v točkovanje za »Naj kegljača leta« UE Škofja Loka.

Vrhunec sezone predstavlja zaključni pohod z razglasitvijo rezultatov klubskega prvenstva. Tako se običajno junija podamo na večurni pohod v Loško hribovje (Blegoš, Sv. Lenart), ki ga zaključimo na enem od kmečkih turizmov, se temeljito okrepčamo in razglasimo rezultate minule sezone, ki jih spremlja temeljit komentar pri vsakem kegljaču ali kegljačici in kup statističnih podatkov, ki kažejo na uspešnost sezone. Najboljši prejmejo medalje kluba, vsi pa z žrebom dobijo še simbolična darila, ki jih nabere podpisani, prispevajo pa tudi nekateri člani.

Za konec ugotovitev: Posledica takšnega načina vse bolj nadgrajevanega sistema treningov in tekmovanj ter resnega in predvsem navdušenega pristopa je, da kvaliteta naših rezultatov že nekaj let narašča! In kakor se skoraj neverjetno sliši, skoraj vsi naši kegljači v teh letih (pol moških ima za seboj šest, pol pa celo več kot sedem desetletij) so v tej sezoni dosegli svoje osebne rekorde!

Kaj več o konkretnih rezultatih in uspehih pa boste lahko prebrali v naslednjih številkah našega glasila.

MEDOBČINSKE ŠPORTNE IGRE 2008

Letošnje, že 28. Medobčinske športne igre so se začele 12. septembra s kolesarjenjem. Za ekipna tekmovanja je razpisanih 18 športnih panog za moške in 15 za ženske. Za tekmovanja v kolesarjenju, tenisu, orientacijskem teku, krosu, plavanju, kegljanju in malem nogometu je Športna zveza Škofja Loka zbiralala prijave do 10. septembra, za vsa ostala tekmovanja pa se lahko prijavite še do 7. oktobra 2008. Tekmovanja bodo potekala od septembra do

decembra. Zaključek tekmovanj s podelitvijo ekipnih pokalov in skupno srečanje bo 19. decembra 2008, v športni dvorani Poden.

Dodajmo še, da so člani DU Škofja Loka na preteklih MŠI vedno dosegali visoke uvrstitve.

Lansko leto je ženska ekipa zasedla četrto mesto, moška pa šesto mesto. Med vsemi ekipami (sodelovalo je 36 moških in 21 ženskih ekip) so naši športniki dosegli vseekipno tretje mesto.

Tisti člani društva upokojencev Škofja Loka, ki prebirate ta poziv k udeležbi na MŠI, pa še niste vključeni v nobeno od sekcij, se čimprej pridružite našim športnikom. Zagotovo boste našli nekaj tudi zase. Ne pozabite znani rek: »Zdrav duh v zdravem telesu«

Oglasite se v društveni pisarni in izvedeli boste, kje vse lahko preizkusite svoje športne sposobnosti. Nekateri med vami boste lahko nadaljevali kar z aktivnostmi, ki ste jih počeli pred leti, drugi pa boste šele sedaj odkrili svoje skrite talente.

GREMO NA POT

SREČANJE UPOKOJENCEV GORENJSKE

Nadja Podgoršek

LETOŠNJE, ŽE 18. SREČANJE UPOKOJENCEV GORENJSKE JE BILO 4. SEPTEMBRA NA BREZNICI PRI ŽIROVNICI. UPOKOJENCEM SO SE PRIDRUŽILI TUDI PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE DR. DANILO TÜRK, PREDSEDNICA ZDUS DR. MATEJA KOŽUH NOVAK IN PREDSEDNIK DESUS-A KARL ERJAVEC.

Prireditev se je začela s promenadnim koncertom Pihalnega orkestra Jesenice-Kranjska gora. V imenu organizatorjev je zbrane upokojence pozdravil župan občine Žirovnica Leopold Pogačar. Sledil je govor predsednika RS dr. Danila Türka. Razveselila ga je številna udeležba in tudi lepo vreme, ki je mnogo pripomoglo k dobremu počutju udeležencev srečanja. Taka srečanja so izraz solidarnosti, tipične slovenske kulture, ko obujamo spomine, se družimo in poveselimo. Po-
udaril je, da je naša generacija ustvarila gospodarske in družbene pogoje za nastanek današnje države. Govorjenje o medgeneracijski solidarnosti ni prazno. Mlajše generacije spoštujejo in cenijo naše delo in rezultate. Pogovarjal se bomo, kaj smo dosegli in kaj še pričakujemo.

Potrebno bo razviti nove oblike medgeneracijske solidarnosti. Upokojenci so s svojim znanjem koristen del te družbe. Naše ideje so kreativne in pomembne in se moramo iz njih kaj naučiti. Problemi, ki jih čutimo, zahtevajo da smo pozorni na socialno in zdravstveno varstvo. Prioritete pa so ekonomska vprašanja, kakovost življenja, vse možne oblike solidarnosti in neformalnega povezovanja, da bi še povečali kvaliteto našega življenja. Izrazil je priznanje naši volji, pripravljenosti in pomoči za

napredek naše družbe. Povabil nas je, da bi še naprej dajali svoj prispevek družbi.

Prav ognjevitost pa je nastopila predsednica ZDUS-a Dr. Mateja Kožuh Novak.

»Kaj vse zmoremo mi, ki nam pravijo, da smo že za odmet! Pred nami so štiri leta, ko nas bodo zastopali novi ljudje v parlamentu«. Poslanke je pozvala, naj ponovno začno začnejo obravnavati predlog zakona, da se rast neto pokojnin prilagodi rasti neto plač v

Sloveniji in ne bruto plač kot do sedaj. Strokovnjaki so pripravili program v 12 točkah, ki ga bomo razdelili vsem, ki bodo izvoljeni v parlament. Z našimi predstavniki bomo vzdrževali stik vsa štiri leta. Zahtevali bomo, da ta program obravnavajo zelo resno. Imamo veliko znanja in izkušenj. Naši otroci pa enostavno pozabljajo, da je bila modrost dolga stoletja pomembna za ustvarjanje

Tudi politiki so vedno prisotni na naših srečanjih

skupnih odnosov. Danes v Sloveniji modrost nič več ne velja. Doseči moramo, da bodo upoštevali naše mnenje.

Čestitala je vsem prostovoljcem in se zahvalila vsem, ki so vstopili v projekt »Starejši za starejše«. Tako bomo lažje prenašali starost. Glede draginjskega dodatka je dejala, da ga je sicer vesela, da pa v bistvu pomeni žalitev, ko nam bogatini s svoje polne mize mečejo drobtinice. Najmanj 250 tisoč ljudi v Sloveniji je v stiski.

Nadja Podgoršek

UTRINKI Z LETOVANJA

Tekst Miro Duić, fotografiji Zlata Ramovš

V Društvu upokojencev Škofja Loka smo se povezali s turistično agencijo Relax in letos prvič svojim

Pohod na Vitrenik

članom omogočili skupinsko letovanje na hrvaški obali Starigrad – Paklenica v hotelu ALAN. Skupnega dopusta v predsezoni, od 7. do 14. junija, se je udeležilo 32 naših članov.

Na pot smo se podali z organiziranim prevozom. Za celotno organizacijo letovanja je poskrbela turistična agencija Relax. S hotelskimi storitvami smo bili zelo zadovoljni. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno, saj nam je, razen enega deževnega dne, sijalo sonce,

kar so naši člani s pridom izkoristili za kopanje v zelo čistem morju ali v zaprtem bazenu hotela. Ogledali smo si tudi številne naravne in kulturne znamenitosti, med drugim nacionalni park v Paklenici.

Na poti domov smo že na avtobusu naredili anketo o zanimanju za bodoča tovrstna letovanja. Tako smo se domislili, da naslednje leto povabimo naše člane na letovanje v Paklenico in na Mali Lošinj, ki je že preverjeno dobra destinacija.

Nove oblike druženja naših članov smo bili veseli.

Aktivno preživljanje prostega časa

OBISK ČEŠKIH UPOKOJENCEV

Miro Duić

V okviru praznovanja občinskega praznika je 30. junija obiskala Škofjo Loko delegacija Republike Češke iz pobratenega mesta Tabor. Prvi dan obiska je bil namenjen ogledu našega mesta. Zvečer smo se s tajnico našega društva Cveto in Zlato Ramovš, ki je bila zadolžena za slikanje, pridružili gostom na Križni gori. Češke upokojence smo prijetno presenetili s prijetnim glasbenim nastopom ansambla Škaf, ki ga sestavljajo naši vitalni in veseli upokojenci Mirko Urh, Marinka Mesec, Franc, Milena in Stane Orešnik ter Marica Stušnik. Naslednji dan so naši gostje obiskali še Center slepih, slabovidnih in starejših.

Dogovorili smo se za obisk na Češkem, ki ga bo sredi septembra leta 2009 organizirala občina Škofja Loka. Po

vrnitvi domov so se nam češki gostje pisno zahvalili za prijetno druženje.

Sprejem čeških upokojencev

Zlata Ramovš

GREMO NA POT

PRVI PIKNIK DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Cveta Škopelja

Letos smo za naše člane prvič organizirali piknik, ki je bil 15. junija na strelišču v Crngrobu. Prireditve je bila namenjena druženju ob zabavi in plesu, skupaj z mladimi člani ansambla Zala, ki so s humorističnimi vložki še dodatno skrbeli za veselo razpoloženje. Srečanja se je udeležilo preko sto članov, kar je glede na to, da je bilo srečanje prvo in je bilo napovedano slabo vreme, še kar lepo število, čeprav smo pričakovali večji odziv. Piknika se je udeležil tudi predsednik društva Miro Duić, ki je vse navzoče pristrčno pozdravil, jim zaželel prijetno druženje v upanju, da tovrstna srečanja postanejo vsakoletna in tradicionalna.

Organizacija take prireditve v naravi je še posebej zahtevna naloga. Tega se v ožjem vodstvu društva upokojencev zavedamo, zato pričakujemo pomoč ostalih članov društva z upanjem, da bi skupaj z nami sledili novim izzivom in pomagali pri širitvi dejavnosti društva. V program za naslednja leta lahko vključimo tudi izvirne nastope naših članov, rekreacijo in srečelov. Tako bi se člani našega društva v objemu zelenja in svežega zraka srečali vsaj enkrat letno na pikniku, ki bi nam ostal še dolgo v spominu.

PROGRAM IZLETOV, PRIREDITEV IN AKCIJ DRUŠTVA UPOKOJENCEV

Oktober – december 2008

DATUM	DAN	AKTIVNOST	OPIS
18.10.	sobota	družabni izlet	Trgatev na Štajerskem
12.11.	sreda	prireditve	Martinovanje
26.11.	sreda	nakupoval. izlet	Po miklavža v Gorico

PLANINSKI IZLETI DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

September – december 2008

Planinski izleti so vedno ob četrtnih.

DATUM	OPIS
18. 9.	Gozd Martuljek – Srednji vrh – Vošca
25. 9.	Bovec – Javoršek
9. 10.	Krvavec – Compotela – Dolge njive
23. 10.	Davča – Davški slapovi
6. 11.	Volaka – Leskova – Škofi - Ermanovec
20. 11.	V neznano

POHODNI IZLETI DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

September – december 2008

Pohodni izleti so vedno ob torkih.

DATUM	OPIS
9. 9.	Gorjanci
30. 9.	Grosuplje – Taborska jama
21. 10.	Šebrelje ali Šentviška gora
18. 11.	V neznano

Društvo upokojencev predvidene termine posameznih izletov lahko spremeni, odpove ali dopolni. Planinski in pohodni izleti bodo prilagojeni vremenskim razmeram. Vsak izlet je razpisan na oglasni deski. Za morebitne dodatne informacije, prosimo, spremljajte oglasne deske in obvestila na Radiu Sora.

OD GENERALA MAISTRA DO SAMOSTOJNE SLOVENIJE

Marinka Mesec

V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI IN OBČINSKEGA PRAZNIKA OBČINE ŠKOFJA LOKA SO 19. JUNIJA V OSNOVNI ŠOLI ŠKOFJA LOKA-MESTO ODPRLI FILATELISTIČNO RAZSTAVO »OD GENERALA MAISTRA DO SAMOSTOJNE SLOVENIJE.«

Organizirali so jo Filatelistično društvo »Lovro Košir« Škofja, Pošta Slovenije, Občina Škofja Loka, Osnovna šola Škofja Loka-Mesto in Društvo upokojencev Škofja Loka.

Za kulturni del programa so poskrbeli pevci MePZ VRELEC Društva upokojencev Škofja Loka pod vodstvom dirigentke Nade Krajncan.

Na otvoritvi so bili slavnostni govorniki župan Občine Škofja Loka Igor Draksler, podžupanja mag. Mirjam Jan Blažič in ravnatelj Osnovne šole Škofja Loka-Mesto Marko Primožič. Predsednik filatelističnega društva

mag. Srečko Beričič je predstavil razstavno zbirko in se še posebej zahvalil predsedniku Društva upokojencev Škofja Loka za dolgoletno uporabo njihovih prostorov za druženje filatelistov.

Razstava, ki jo je pripravil član filatelističnega društva dr. Janez Cerkenik, je bila posvečena 90. obletnici konca I. svetovne vojne in prikazuje vse pomembnejše dogodke zgodovine Slovencev od leta 1918 do današnjih dni. Predstavljene so bile poštne znamke, odtisi poštних žigov, dopisnice, razglednice, potovalna pisma, maksimum karte in druge izdaje.

Zbirka obsega 264 listov in jo sestavlja več poglavij.

1. Konec I. svetovne vojne in pričetek borbe generala Maistra za severno mejo
2. Država Slovencev, Hrvatov in Srbov, ustanovljena 29. oktobra 1918, izdane so bile prve slovenske poštne znamke »verigarji«.
3. Združitev v Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Kraljevino Jugoslavijo, leta 1929.
4. Ustanovitev KPS (1937), demonstracije v Beogradu in okupacija Slovenije (1941), kar prikazujejo pretiski okupacijskih oblasti na jugoslovanskih znamkah.
5. Ustanovitev OF 26. aprila 1941
6. NOB (1941-1945), prvi osnutki partizanskih znamk (1943) in organiziranje denarnega zavoda Slovenije (1944)
7. Obdobje FLRJ/SFRJ (1945-1991) - avnojske oz. Titove Jugoslavije - je bogato s filatelističnim gradivom o borbi za priključitev Slovenskega primorja in Istre k matični domovini, o udarniškem delu, o delavskem samoupravljanju in o neuvrščeni Jugoslaviji.
8. Samostojna Republika Slovenija, osamosvojitve Slovenije (26. decembra 1991), vstop Slovenije v EU (1. januar 2004), izdaja poštne znamke ob uvedbi evra (1. januar 2007), Slovenija v schengenskem prostoru (23.

decembra 2007), med 1. januarjem in 30. junijem Slovenija predseduje Evropski uniji.

Za sodelovanje na filatelistični razstavi je potrebno poznavanje razstavnih pravil in dolgoletno sistematično zbiranje znamk in ostalega filatelističnega gradiva. Podatke za filatelistično zgodbo je treba poiskati v različni strokovni domači in tuji literaturi.

Na primer: en razstavni list, ki prikazuje del filatelistične zgodbe, obsega vsaj pet znamk, dopisnico ali priložnostni ovitek s poštним ali priložnostnim žigom in opis, kaj predstavljajo. Tako pripravljeni posamezni listi sestavljajo celovito zgodbo zbirke.

Priložnostni ovitek izdan ob razstavi

FILATELISTIČNO DRUŠTVO »LOVRO KOŠIR« ŠKOFJA LOKA

Tekst in fotografiji Marinka Mesec

Filatelistično društvo »Lovro Košir« Škofja Loka je bilo med prvimi v Sloveniji, saj je bilo ustanovljeno že leta 1949 in ima danes 38 članov. Društvo je prejelo številne nagrade in priznanja za uspešno delo pri pripravi filatelističnih razstav, izdaji priložnostnih žigov in priložnostnih ovitkov društva in za delo z mladimi. Ob 50. obletnici ustanovitve je prejelo **srebrni grb občine Škofja Loka** za dolgoletno in aktivno delo. V kategoriji filatelistične literature je za zbornik »50 let Filatelističnega društva Lovro Košir Škofja Loka« osvojilo **dve srebrni priznanji**, prvo leta 1999 na mednarodni filatelistični razstavi Alpe–Jadran Fila in drugo leta 2000 na svetovni razstavi znamk v Londonu.

Na povabilo Evropske filatelistične zveze Europhila so člani škofjeloškega društva maja letos razstavljali na mednarodni filatelistični razstavi v Luksemburgu. Filatelistično zbirko »Osamosvajanje Republike Slovenije« je na 96 listih pripravil Janko Štampfl. Razstava je bila posvečena Sloveniji kot predsedujoči Evropski uniji.

Za filatelistično razstavo v spomin na 90. obletnico konca I. svetovne vojne je Pošta Slovenije na pobudo mag. Srečka Beričiča izdelala osebno poštno znamko po osnutku škofjeloškega kiparja Metoda Frlica. Znamka prikazuje spomenik našemu rojaku, desetniku Antonu Hafnerju, z letnicama 1918–2008 v aleji

znamenitih Ločanov.

Prav tako je bil izdelan priložnostni ovitek po zasnovi zaslužnega filatelista Filatelistične zveze Slovenije Janka Štampfla. Na ovitku so odtisi treh poštних znamk. Prvo je izdala Avstro-Ogrska c.k.r. pošta s prikazom bojišča leta 1918, naslednji odtis je kolek Dravske banovine s pretiskom italijanskih okupacijskih oblasti leta 1941, tretjo znamko je izdala Pošta Slovenije z natisnjenim državnim grbom in datumom 26. 12. 1991. Na hrbtni strani tega ovitka je popis najvažnejših dogodkov v pestri zgodovini Slovenije od leta 1918 do danes.

Člana mag. Srečko Beričič in dr. Janez Cerkenik že peto leto posredujeta svoje znanje tudi mladim filatelistom na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto. Ravnatelj šole Marko Primožič je povedal, da na njihovi šoli podpirajo filatelistično dejavnost in da se bo s takim pristopom, kot ga imata mentorja, število članov še povečalo. Prav za mlade je pomembno, da si znajo poiskati in pridobiti vse podatke in podrobnosti v različnih strokovnih literaturah. Na društveni »3. mladinski filatelistični razstavi 2007« je s te šole s svojimi zbirkami sodelovalo kar 11 od 13 »krožkarjev«. Največjo filatelistično zbirko sta imeli Katja Čadež z zbirko: »Konj, človekov nepogrešljiv prijatelj in pomočnik« in Taja Mlakar z zbirko: »Mačke, domače ljubljence in divje zveri«.

TUDI ZNAMKE IMAJO SVOJ ŠARM

Predsednik Filatelističnega društva »Lovro Košir« Škofja Loka mag. Srečko Beričič je tudi strasten zbiralec znamk.

Rodil se je v rudarski družini v Idriji in se že kot otrok zanimal za znamke. Za poklic si je izbral montanistiko,

smer rudarstvo. Po končanem študiju v Ljubljani si je svojo prvo službo našel v domačem rudniku živega srebra v Idriji. Po zaprtju rudnika je prevzel vodenje rudarskega odseka in izgradnjo jamskega obrata v Rudniku urana Žirovski vrh v ustanavljanju. Po preselitvi v Škofjo Loko se je vključil v Filatelistično društvo »Lovro Košir« Škofja Loka, od leta 1998 pa je tudi njegov predsednik. Svojo poklicno pot je zaključil kot vodja investicij v TCG Unitech-LTH Vincarje.

Gospod Srečko zbira tematsko filatelijo s področja montanistike (rudarstvo, metalurgija in geologija). Njegova najljubša tematika je zgodovina rudarstva (šege in običaji rudarjev). Njegova zbirka obsega 72 razstavnih listov in je zanjo prejel več domačih in mednarodnih srebrnih odličij. Ko je sin začel tekmovalno igrati bejzbol, je zbiral znamke tudi s tega športnega področja in ima posebno zbirko. Nove znamke najde v katalogih in biltenih Pošte Slovenije, v prodajnih zvezkih Filatelistične zveze Slovenije ter

preko osebnih stikov z zbiralci znamk doma in po svetu.

Ko sem se pogovarjala z mag. Srečkom Beričičem, sem spoznala, da so mu vse raziskave, nova odkritja in pridobitve novih razstavnih listov z znamkami res v veliko veselje. Na njegovi delovni mizi je bilo veliko filatelistične strokovne literature, vse svoje zbirke znamk je imel po tematiki strokovno in natančno urejene. Za svoj hobi porabi zelo veliko časa. (»Preveč,« pravi njegova žena.) Še veliko zanimivosti bi lahko napisala o njegovi »filatelistični zasvojenosti«, a žal mi pomanjkanje prostora v glasilu MI O SEBI tega ne dopušča.

V dobri družbi z znamkami pa je že več kot petdeset let Miha Šešek, najstarejši član in tudi gospodar društva.

Znamke zbira že od svojega desetega leta. Prvo znamko s podobo Hitlerja je dobil pri Štajnbirtu v Škofji Loki. Ker je veliko potoval tudi službeno, je njegova zbirka znamk hitro naraščala, zato si je kupoval samo prazne mape, formate za znamke pa si je risal sam na papir. Na tak način je lahko v eno mapo shranil od 500 do 2000 znamk. V svoji zbirki ima 12.000

znamk iz 62. držav. Ocenjuje, da je največ, 450 evrov, vredna afriška nabožna znamka. Najlepše pa se mu zdijo tiste z Japonske.

Nove znamke dobi tako, da si jih izmenjuje s prijatelji ali pa jih kupi, s potovanja mu jih bo nekaj prinesla tudi vnukinja. Prav v času najinega pogovora mu je nekdo v poštne nabiralniku pustil celo vrečko znamk. Vsako leto se udeleži srečanja filatelistov v Münchnu. Leta 1979 je dobil tematsko zbirko znamk »Mednarodno leto otroka«. Takrat je na to temo sodelovalo 208 držav

z vsega sveta. To zbirko je razstavljal v Škofji Loki, Novem mestu in v Belgiji.

Njegovo zbirateljstvo pa se ne ustavi pri znamkah. Ima 18.000 klasificiranih značk (livarstvo, jeklarstvo, šport) in veliko zbirko bankovcev in kovancev iz različnih držav. Zbira tudi telefonske kartice, nabožne podobice in svetinjice, pločevinke od piva in čudovite modele letal, ki jih je sam sestavil. Obožuje kristalno steklo, iz katerega ima veliko kozarcev, vaz in drugih

okrasnih predmetov. Še vedno zelo rad potuje, na poti poslika in posname vse zanimivosti ter nikoli ne zgreši nobene filatelistične trgovine.

Razstavljalni list

KJE SO NAŠI ČLANI

POTOVANJE UPOKOJENCEV PO ŠKOTSKI

Tekst in fotografije: Marta Satler

*Tam po Škotskem se vozi en kombi,
v njem pa smeje devet se ljudi,
zadaj sedeže menjamo študenti,
teacher pa spredaj za volanom sedi.*

*To je zaključek angleškega tečaja,
glave so polne novih besedi,
treba se je preskusiti v praksi,
da nam znanje prekmalu ne izpuhti.*

*Vreme z dežjem kdaj malo nam nagaja,
sonce skrije za črn se oblak,
vendar pa vedno, ko spet je postaja,
obsijan vsaj malo grad je prav vsak.*

Škofjeloški slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje nismo kar tako. Ne učimo se jezika na zalogo – morda bo pa kdaj prav prišlo, če znam malo angleško. Že na tečaju se pogovarjamo o vsemogo-

čih rečeh, na koncu pa staknemo glave, naredimo načrt, kupimo letalske karte, povabimo še našega učitelja in že se peljemo novim dogodivščinam naproti. Pogovorni jezik na poti je angleški, humor je angleški – če hočemo biti malo nesramni, ali pa

Romantičen grad ob jezeru Loch Ness

KJE SO NAŠI ČLANI

nadaljevanje s prejšnje strani

škotski – kadar smo bolj prizanesljivi. Tudi piškoti pri jutranji kavi so škotski in celo smrčanje v škotskem hotelu zveni ponoči tako, kot da pravi Škot v karo krilu na sosednji postelji izvablja te ubrane glasove iz svojega instrumenta.

Podeželske hišice na otoku Skye so bleščeče bele

Vse je šlo po načrtu, načrt je bil pa takle: lepo vreme, ne prevroče, dežja malo, dobre volje pa vsaj za 20 ur na dan. Tako dolgo je namreč tam gori v juniju svetlo in ni, da bi hodili s kurami spat. No, po enem tednu so se nam njihove kure kar malo zasmilile, če so tako zaspane, kot smo bili zadnji dan mi.

V tednu dni smo prekrizarili Škotsko po dolgem in počez in spoznali, kako čudovita dežela je to. Jezera se kar prelivajo eno v drugo, ponekod pa z zapornicami na kanalih pomagajo ladjam, da se prestavijo iz enega jezera v drugo. Vedno pa niso le zapornice, saj so Škoti leta 2002 zgradili pri Falkirku ogromno kolo, ki ladjo prestavi 35 m visoko iz enega kanala v drugega, za sam obrat pa porabi le 1,5 kW. Po tej poti smo se popeljali tudi mi in bilo je prav posebno doživetje.

Seveda je na Škotskem treba obiskati tudi kakšno destilarno, kjer varijo viski in to smo z veseljem storili na otoku Skye. Pokazali so nam proizvodnjo za viski Talisker in lahko smo ga tudi poskusili. Čeprav je to zelo priznana znamka malt viskija, bomo verjetno raje ostali kar pri kozarčku domačega češnjevca.

Škotska je tudi prav hribovita in ne boste verjeli, da imajo celo veliko smučarsko središče. Čeprav je najvišji vrh visok le 1300 m, so bile na njem zaplate snega še junija. No, za smuko tokrat ni bilo, smo bili pa očarani nad mnogimi golf igrišči in čudovito travo na njih. Zdaj v predsezoni so igralci predvsem starejši ljudje, ki pa imajo presenetljivo močan udarec.

Na potepanju po Škotski smo opazili, da so gradovi na vsakem koraku. Eni so že v ruševinah, drugi lepo urejeni. Najbolj obiskan je gotovo Balmoral v Škotskem višavju, ki je že 150 let poletna rezidenca angleškega dvora. Obkroža ga ogromno posestvo.

Pokrajina je videti kar nekam divja, vrtovi okrog dvorca so pa za tako častljivo stavbo kar preskromni. Grad na hribu, ki krasi Edinburgh, je mogočen in predstavlja zgodovino stoletij. Pred tamkajšnjo kapelo smo imeli priliko opazovati pravo škotsko aristokratsko poroko. Samozavestna nevesta je bila ogromna tako po višini kot po teži, precej manjši novopečeni možiček pa se je bolj zbegano smehljal zraven. Ampak svate je pripeljal na grad rolls-royce!

V Elgin smo šli zato, da pod prsti

začutimo mehko čudovitih škotskih karo tkanin, ki jih tam tkejo iz najfinejših vlaken, kot sta kašmir in alpaka. No, cene niso bile za nas prav nič nežne, zato kakih velikih nakupov tam nismo opravili. Kljub temu so bili do nas povsod izredno prijazni.

Višek gostoljubnosti in prijaznosti je bil čaj ob petih pri častni konzulki Republike Slovenije, kar na njenem domu. Tako prisrčnega sprejema se nismo nadejali in nas je vradostil še bolj kot nepozabni musical Evita, ki smo si ga v gledališču ogledali prejšnji večer.

Poroka na gradu

Preveč je bilo lepih, starih mest in vasic, gradov in cerkva, čudovite narave ter nepozabnih dogodkov, da bi lahko vse zajela v nekaj vrstic. Več naj povedo slike in tisti, ki smo vse to doživeli.

VNUKI SO ZA STARE STARŠE NAJLEPŠE DARILO

Tekst in fotografije Nadja Podgoršek

Najlepše darilo, ki sva ga z možem dobila, ko sva se upokojila, sta bila vnuk Miha in vnukinja Zala. Miha je dve leti starejši od Zale, vendar sta sedaj oba že dovolj velika, da vedno vzameva k sebi oba skupaj. Otroški vrišč, ki tako nežno boža najina ušesa, je najlepša glasba, ki jo rada poslušava, čeprav sva včasih že

Babica z vnučko

pošteno utrujena. In ni lepše besede na svetu kot tista, ko te pokliče vnuček: »Ej babi, kaj bo pa danes za kosilo?« Ja, pri nas sem jaz babi, mož pa kar ata. Tako mu je bolj všeč, kajti dedek mu ne ustreza. Tudi prav. Oba otroka sta kar zahtevna za čuvanje, saj sta še majhna in zato vtakneta svoje prstke povsod, tudi tja, kamor ni treba. Mimogrede se eden od njiju kje uščipne, udari, opraska ali kaj podobnega. Ker je v hiši veliko stopnic, mala dva pa jih obožujeta, morava biti neprestano pozorna tudi na to. In tako sva v stalni napetosti, da se jima ne bi kaj zgodilo. No, moram povedati, da se za svoja otroka nisva tako bala. Saj se verjetno sploh nisva tako globoko zavedala, kaj pomeni imeti otroke. Pri vnukih pa je drugače. Kako lepo je, ko se vnuk ali vnukinja stisne k tebi, te globoko, nedolžno pogleda v oči in začne spraševati tisoč stvari. »Ata, zakaj je dež moker, zakaj je noč črna, a voda umrčka, če jo ustreliš, kako se naredi voda, zakaj to, zakaj ono...«. V vrtcu Mihi pravijo »Zakajček«. Včasih postavlja taka vprašanja, da oba ostaneva brez besed in potem planeva v smeh.

Še ena prijetna dolžnost je kuhanje kosil, kadar sta pri naju mala dva. Miho vedno vprašam, kaj bi najraje jedel in to tudi skuham. Ni lepšega pogleda od tistega, ko sedita pri mizi in se bašeta s hrano, ki kar izginja v njuna majhna želodčka.

No ja, misliva, da sta majhna, a kolikor onadva pojesta, bi morala biti kar velika. Miha je že dovolj star, da pozorno opazuje, kako npr. jaz delam zrezke, pa rižoto ali kako ata kuha ajdove žgance. Vedno hoče biti zraven in pomagati. Pri žgancih naredi luknjo v sredino kupčka moke, ki jo ata strese v lonec in potem kar vriska, ko voda prileze skoznjo.

Zala je stara skoraj dve leti. Ko jo dajem spat, nikoli nimam problemov. Vedno dobi poljubček za lahko noč, takoj zapre očke in kmalu zaspi. Ko pa se zbudi, odpre oči, dvigne obe nogi v zrak in nikoli ne joče, samo čaka, da jo dvignemo s postelje. Izredno rada tudi je, čeprav je na videz drobna kot mali piščanček. Že sedaj je tudi izredno odločna in energična in se zna za svoje pravice odločno postaviti po robu komurkoli.

Moram povedati, da ju čuvava le od časa do časa, saj oba obiskujeta vrtec. Vsakodnevno čuvanje obeh bi bilo za naju čisto prenaporno. In tudi, ali se po 38 oziroma 40 letih delovne dobe, ki sva jo oba oddelala državi, ne spodobi, da si urejava življenje tako, kot nama ustreza? Da uživava v tistih stvareh, ki si jih nisva mogla privoščiti, ko sva si ustvarjala družino, gradila hišo, hodila v službo in vzgajala otroka, da sta danes samostojna, samozavestna in odgovorna odrasla človeka.

Prav je tudi, da otroke vzgajajo starši in ne stari starši. Tako starši tudi osebnostno rastejo in odgovorno vzgajajo svoj mladi rod za jutri.

Da, vnučki, vsaj majhni, so najlepše darilo za stare starše. To ti postane jasno šele takrat, ko jih res dobiš.

Zaupni pogovor med atom in vnukom

PROJEKT STAREJŠI ZA STAREJŠE – NAŠI PRVI KORAKI

Nežka Fojkar - koordinatorica

V mesecu aprilu 2008 smo v DU Škofja Loka pričeli izvajati projekt STAREJŠI ZA STAREJŠE, ki je bil predstavljen že v tretji številki našega glasila. Prepričani smo, da bo projekt z medsebojno prostovoljno pomočjo mlajših članov društva starejšim osebam omogočil daljšo neodvisnost oziroma višjo kakovost življenja v domačem okolju.

Brez izobraževanja seveda ne gre, zato sem se v aprilu udeležila izobraževanja koordinatorjev, ki so v letu 2008 vstopili v projekt. Predstavitev projekta, prostovoljno delo, potrebe in pristopi k starejšim ter način organizacije pomoči v društvu upokojencev so teme, ki so mi podrobneje približale namen, cilje ter način dela in mi pomeni velik izziv.

Projekt zahteva večje število prostovoljcev, ki jih potrebujemo za izvajanje anketiranja in različnih oblik pomoči na domu. DU Škofja Loka ima na svojem področju okrog 23.000 prebivalcev, od teh je približno 10 % starejših od 69 let, to je 2.300 oseb, ki jih želimo letos in v prihodnjem letu obiskati, spoznati njihove potrebe ter organizirati pomoč tistim, ki jo potrebujejo. Društvo ima precej prostovoljk za pobiranje članarine in raznašanje našega glasila in prav te so pokazale veliko dobre volje ter naklonjenosti tudi za delo v projektu Starejši za starejše, za kar se jim vsem zahvaljujem. Usposabljanja za anketiranje se je udeležilo kar 17 prostovoljk, ki so že pričele z delom. Nekaj se jih je vključilo

tudi kasneje, tako da nas je že 24. Naše prve izkušnje so zelo pozitivne. Prostovoljke povedo, da so starejši obiskov zelo veseli, radi jih povabijo v stanovanje, ker jih že poznajo in jim zaupajo, jim posredujejo svoje podatke in zdi se jim zelo pomembno, da se nekdo zanima tudi za starejše ljudi. Iz prvih anket ugotavljamo, da je veliko takih, ki so dovolj vitalni in ne potrebujejo pomoči, mnogi so si potrebno pomoč že sami uredili s pomočjo svojcev, sosedov ali znancev, veliko pa je takih, ki jim bo naša pomoč zelo dobrodošla, saj mnogi živijo čisto sami, z zelo nizkimi pokojninami in nimajo možnosti plačevanja različnih oblik pomoči.

Da bi zastavljen projekt lahko uspešno izvajali, nas še vedno ni dovolj, zato Vas vabimo, pridružite se nam. Prostovoljstvo daje življenju vrednost in pomaga odpirati vrata do soljudi. To, kar delamo danes za druge, delamo tudi za lastno starost.

Arhiv

Če se čutite sposobni in ste pripravljeni nuditi pomoč starejšim, postanite naši prostovoljci. Lahko me pokličete na tel. 041 717 210 ali se oglasite na DU Škofja Loka osebno, tam bom vsak prvi in tretji ponedeljek v mesecu, od 9. do 11. ure. Z veseljem Vas bomo sprejeli in Vas usposobili za delo.

◀ *Najstarejša anketiranka doslej, MARIJA PREVODNIK, je rodila 12 otrok in v 98. letu starosti kljub demenci živi doma. Zelo je zadovoljna z varstvom in nego dobre snahe Tince in sina Toneta, stalno družbo pa ji dela še 5 hčera, vsaka jo obišče en dan v tednu.*

Kapljice za smeh

Starejša gospa, pri osemdesetih, vendar še precej živahna, vstopi v lekarno:

- Dober dan, gospod, imate aspirine?
- Da, seveda, gospa!
- Kaj pa analgetike?
- Vsekakor, gospa!
- In antirevmatike?
- Gotovo, gospa!
- Kaj pa viagro?
- Imamo, gospa, vendar je za viagro potreben zdravniški recept.
- In gel za hemoroide?

- Imamo, gospa.
- Kaj pa kaj zeliščnega za jetra in žolčnik?
- Vsekakor, gospa!
- In antidepressive?
- Imamo, gospa, ampak samo na recept.
- Pa uspavala?
- Ja, ampak že spet potrebujete recept.
- Kaj za izboljšanje spomina?
- Seveda, imamo tudi to.
- In plenice za inkontinenco?

- Seveda, tamle na polici so.
- Kaj pa.....
- Poslušajte, gospa, to je najbolje založena lekarna v mestu z najboljšo ponudbo daleč naokrog. Kaj pravzaprav potrebujete?
- Veste, konec meseca se poročim z Jožetom, ki jih ima petindevetdeset, pa sva želela vedeti, če bi lahko pri vas odprla knjigo mladoporočencev...

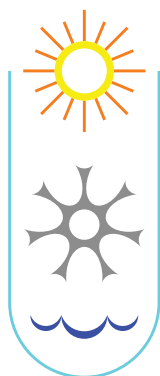
tretje
festival za življenjsko obdobje

30. september, 1. in 2. oktober 2008, Cankarjev dom, Ljubljana

»Za strpno in socialno sožitje vseh generacij«

POVABILO NA OBISK FESTIVALA
Sodeloval bo naš MPZ »Vrelec« in plesna skupina »Perle«

POMEMBNO

Razpis študijskih krožkov za študijsko leto 2008/09 bo objavljen na oglasnih deskah, predstavili ga bomo na stojnici drugo sredo v septembru, na sejmu v bivši vojašnici, na Radiu Sora ob ponedeljkih ob 11. uri, v oddaji »V jeseni življenja« in v Utripu

**PRIJAVE BOMO SPREJEMALI V SEPTEMBRU,
OB ČETRTHIH OD 10. DO 12. URE,
V PROSTORIH DRUŠTVA UPOKOJENCEV
ŠKOFJA LOKA, PARTIZANSKA 1.
telefon: 04 512 63 08**

IZZIV

@

poiščite svoj študijski krožek
v programu
univerze za tretje življenjsko obdobje.
Izbirate lahko med krožki
jezikov, računalništva, ustvarjalnosti,
sprostitve...
Edini pogoj je dobra volja.
Začnemo v oktobru.

PRIDRUŽITE SE PROSTOVOLJCEM

SOŽITJE, društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju, vabi k sodelovanju prostovoljke in prostovoljce za enotedensko pomoč na letovanju in seminarjih, ki jih organizirajo za svoje člane in članice.

Letovanja so na različnih lokacijah, na morju, v toplicah, v hribih. Prostovoljci spremljajo tri do pet oseb in za svoje varovance skrbijo 24 ur na dan. Običajno plačilo je dnevnic, brezplačen prevoz, bivanje in prehrana.

Vsak prostovoljec se mora enkrat letno udeležiti enodnevnega seminarja v Ljubljani.

Če se želite pridružiti tistim prostovoljcem, ki to humano delo že opravljajo, se oglasite v pisarni društva SOŽITJE nad glavno avtobusno postajo v Škofji Loki, Kapucinski trg 13 (prvo nadstropje), kjer boste izpolnili prijavnico in dobili še dodatne podrobnejše informacije.

Pisarna je odprta ob ponedeljkih in sredah, od 9. do 12. ure.

Nevenka Mandić

Sproščenost na pevskih vajah

Nevenka Mandić

Otvoritev filatelistične razstave

Zlata Ramovš

Aktivno letovanje v Starem gradu

Zlata Ramovš

Počitek v Starem gradu

Zlata Ramovš

Hotel Alan ima lepo plažo

Nas je pa vsak dan več, zato se ne damo

Nadja Podgoršek

Nadja Podgoršek

Nadja Podgoršek

Na obisku Finžgarjeve rojstne hiše